

aduguns

Otrdiena ● 2023. gada 28. marts

CENA tirdzniecībā 0,95 EUR

Krīt uz četrām

4.

“Varbūt var piedot, bet aizmirst nevar”

Kubulos atmaigst sirds. Latvijas Politiski represēto apvienības Balvu nodaļas vadītāja Ārija Tihomirova Balvos teica skarbus vārdus, ka diemžēl mūsu tauta nav spējusi uzplaukt, jo palikusi vājāka: “Ļoti daudzi ir aizbraukuši, turklāt šodien pie Abrenes represēto pieminekļa nav neviena skolēna. Ja valstij nav pagātnes, tad nav arī nākotnes.” Kubulu stacijā viņas sirds, šķiet, atmaiga, redzot bērnudārza “leviņa” bērnus un Stacijas pamatskolas audzēkņus. “Milzīgs paldies, ka šeit piedalās bērni,” uzsvēra Ā.Tihomirova (foto).

Edgars Gabranovs

24. un 25.martā Komunistiskā genocida upuru piemiņas pasākumos Latvijā, tostarp Balvu novadā, atcerējās tālo, baiso martu. Atceres pasākuma vadītāja Krista Mača balveniešiem atgādināja, ka no savām mājām tika izvesti tūkstošiem nevainīgu Latvijas iedzīvotāju bez tiesas sprieduma, bez jebkādiem apsūdzības aktiem: “Tā ir vēsture, tie ir fakti, tā ir emociju jūra. Tās ir nevis izlūtināto, bet pazemoto sāpes.”

1949.gada 25.martā notika visplašākā Latvijas iedzīvotāju izsūtīšana uz Sibīriju, kad komunistiskais režīms vardarbīgi sagrāva cilvēku likteņus. K.Mača, uzrunājot klātesošos, sprieda, ka jaunajai paaudzei, lai apjaustu deportācijas apmērus, ir jāiedomājas Dziesmu un deju svētku gājiens: “40 tūkstoši priekā starojošu ļaužu. No Latvijas tolaik izveda vairāk nekā 42 000 cilvēku. Divas pretējas tautiešu straumes. Viena – izdziedot un izdejojot prieku, otra – dodoties preti nolemtībai...”

Balvu luterāņu draudzes prāvests Mārtiņš Vaickovskis atgādināja, ka gadu no gada mēs Balvos nākam pie sašķeltā akmens: “Komunistiskā genocida upuru piemiņas diena ir išpaša, jo gandrīz katrā ģimenē starp radiem, draugiem esam dzirdējuši stāstus par izsūtītajiem. Ari manā ģimenē. Šie stāsti vienmēr ir ar smeldzi, ar sāpi. Mums kā kristiešiem nevajadzētu šo sāpi

vairo, bet cesties to mazināt. Patiesība ir tāda, ka netaisnība joprojām iet savu uzvaras gājienu šajā pasaule. Komunisma jaunais, sarkanas rēgs arī šodien dara briesmu darbus, turklāt netālu no mums.” Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs piekrita M.Vaickovska teiktajam, ka Dievs Latvijas tautai ir bijis zēlis: “Svētais gars nenolaižas uz tukšas vietas. Mēs šodien esam pulcējušies, lai atcerētos mūsu tautai sistās brūces un darītu visu, lai neatkārtotos šādi notikumi. Šodien ukraini parāda to, ka ir jācīnās pret jaunu. Mēs varam secināt, ka esam mācījušies no vēstures. Šobrīd ar sabiedroto atbalstu esam spējuši aizsargāt savu brīvību un neatkarību. Mums kopīgi jāstiprina savu nāciju.”

Latvijas Politiski represēto apvienības Balvu nodaļas vadītāja Ārija Tihomirova atzina, ka varbūt var piedot, bet aizmirst nevar: “Tik ļoti daudzim cilvēkiem tika izpostītas dzives. Viņi gāja bojā, līdz ar to nepiedzima viņu bērni un mazbērni. Krievijā nekas nav mainījies. Vairs nav komunistiskais, bet fašistiskais režīms. Notiekosais Ukrainā nav prātam aptverams. Ukraili vēl nav aizmiršuši Gulagu, bet tagad jauna tragedija. Daudzi saka, ka krievu tauta nav vainīga. Domāju, to var mainīt tikai pati tauta. Tāpat kā vecāku grēki jāizpērk līdz septītai paaudzei, tā droši vien arī šai tautai būs jāizpērk savas valdības grēki līdz septītajai paaudzei.”

* Turpinājums 8.lpp.

Īszinās
Piena iepirkuma cena pieauga par 48%

2022.gadā svaigpiena gada vidējā iepirkuma cena pieauga par 153 eiro par tonnu jeb 48,2%, sasniedzot 471 eiro par tonnu, liecina Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie provizoriskie dati. Slaucamo govju skaits turpina samazināties – no 131,2 tūkstošiem 2021.gada beigās līdz 127,8 tūkstošiem jeb par 2,6% mazāk 2022.gada beigās. Viszemākā vidējā svaigpiena iepirkuma cena bija janvārī (417 eiro par tonnu), bet visaugstākā – augustā (498 eiro par tonnu). Sākot ar septembrī, vērojama pakāpeniska iepirkuma cenas lejupslīde līdz 483 eiro par tonnu decembrī. 2022.gadā kopējais iegūtā svaigpiena apjoms (ieskaitot kazu pienu) bija 975,3 tūkstoši tonnu, kas ir par 16,9 tūkstošiem tonnu jeb 1,7% mazāk nekā 2021.gadā.

**Nākamajā
adugunī**

● Mednevas bibliotēkai – 75
Vieta, kur atrast interesantu
lasāmvieku

● Kad labos?
Par Balvu tranzītielām

Var pieteikties

Lidz 30.aprīlim var pieteikties Balvu novada pašvaldības līdzfinansējumam daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoefektivitātes pasākumu veikšanai un piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanai.

Izveido Latgales rajona tiesu

24.martā Tieslietu padome nolēma, ka no 1.jūlija Daugavpils tiesa tiks pievienota Rēzeknes tiesai, vienlaikus mainot tiesas nosaukumu uz Latgales rajona tiesa. Tieslietu padome uzsver, ka reorganizācijas rezultātā tiesu pieejamība iedzīvotājiem netiks ieteikmēta un tiesas būs pieejamas līdzšinējās atrašanās vietās, kā arī iedzīvotājiem būs iespēja iesniegt dokumentus jebkurā no šobrīd esošajām tiesu atrašanās adresēm.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Valdības atbalstītie dažādie grozījumi likumdošanā, lai samazinātu alkohola patēriņu Latvijas iedzīvotāju vidū, ir vēl viens solis preti centieniem veicināt sabiedrības kopējo veselību. Diemžēl jāsecina, un, kā liecina arī citu valstu pieredze, kas savulaik pat ķērušās pie radikālā sausā likumu ieviešanas, ierobežojumi attiecībā uz alkoholu sniedz diezgan mazu efektu. Ir pieņemti arī stingrāki sodi par braukšanu dzērumā, bet vai dzērājošoferus tas attur? Aizvadītajā sestdienā Latvijā piekēra 18 šoferus, kuri bija vismaz 1,5 promiļu smagā reibumā... Tas ir daudz, un cik vēl tādu, kuri likumsargiem netrāpijās pa rokai? Lai kā arī tas lielai daļai sabiedrības varbūt nepatiku, bet alkohols cilvēkam bijis pa rokai un ļoti iecienīts visos mūsu civilizācijas vēsturiskajos posmos. Cilvēki sāka apreibināties jau kopš pašiem pirmsākumiem, kad parādījās augļi, ogas un tika secināts, ka šis dabas veltes rūgst. Tas ir fakts. Un kur nu vēl grādigās dzirgas lietošanas tematika mūsu un jebkuras citas tautas folklorā, apdziedāšana tautasdiesmās... Tas ir stingri caurvijis visu mūsu sabiedrību. Skaidrs, ka absolūti iznīdēt alkohola lietošanu un visu nolidzināt pa nullitēm nav iespējams. Tādēļ, nesmot to vērā, nav jāmet sprunguļi tādās vējdzirnavās, kas tik un tā nekad pilnībā neapstāsies, bet tikai bezjēdzīgi patērēs mūsu resursus. Tikmēr jāvelta visi spēki, lai alkohola lietošanas paradumus pēc iespējas padarītu nepopulārus, bet tos, kuri nolēmuši pacelt glāzīti, propagandētu to darīt atbildīgi. ļoti grūti, sarežģīti, bet paveicami. Un, kas pats svarīgākais, ļoti vērtīgi, domājot par mūsu turpmākajām paaudzēm, kas vēl tikai aug un ļoti ātri uzsūc visu to pieredzi un paradumus, ko atstājuši viņu priekšķejēji. Tas, cik daudz laba vai sliktā mēs viņiem mantojumā atstāsim, ir mūsu kopēja atbildība.

Latvijā

Apīetas drošības prasības. Latvijas Televīzijas raidījums "de facto" vēsta, ka plaši izskanējušais 220 miljonus vērtais konkurss pārtikas iegādei armijai gan miera, gan kara apstākļiem tika sarikots pēc parastas publisko iepirkumu procedūras, nevis atbilstoši aizsardzības jomai speciāli paredzētam likumam. Tas ļāva konkursa pretendentiem neveikt drošības dienesta pārbaudi. Aizsardzības ministrija pašlaik vērtē juridiskās iespējas līgumu ar uzvarētāju SIA "Zītari LZ" lauzt. Vienlaikus Valsts kontrolei lūgts sniegt viedokli par iepirkuma lietderību, savukārt Militārās izlūkošanas un drošības dienestam – par drošības aspektiem. Paralēli notiek pārbaudes par visiem iepirkuma komisijas locekļiem.

Pirma reizi izmantota jauna metode. "Veselības centru apvienības" kliniķā "Aiwa Clinic" pacientei Latvijā pirmo reizi ievadīts intragastrāls balons svara samazināšanai, un šādai mūsdienīgai medicīniskai apetīti regulējošai manipulācijai nav nepieciešama endoskopija ar narkozi. Šādas sistēmas izmantošana ir svara zaudēšanas metode, kuras laikā caur muti kungi ievada kapsulu ar katetu. Kad kapsulā ievietotais balons ir norīts, veic rentgenu, lai pārliecinātos, ka kapsula ir pareizā vietā. Tad to piepilda ar 550 mililitrus neutrālu šķidumu – tā tiek panākta sāta jeb pilna vēdera sajūta. Procedūra ilgst nepilnu pusstundu rentgena kabinetā un manipulācijas veikšanai nav jāuzturas stacionārā. 2021.gadā veikta pētījumā konstatēts, ka četrus mēnešus laikā pacients zaudē vidēji 12% no kopējā svara un 49% no liekā svara.

Okupantu tanks nogādāts Liepājā. Liepājā aplūkojams Ukrainas bruņoto spēku iznīcinātais Krievijas okupantu tanks "T-72B", kas kopš šī gada 24.februāra bija aplūkojams Rīgā, preti Krievijas vēstniecībai Latvijā. Tanku 2022.gada 31.martā iznīcināja Ukrainas aizstāvji Bučas apgabalā. Ukrainas bruņotajiem spēkiem izdevās tanku neutralizēt, izmantojot kumulatīvo lādiņu, trāpot tanka munīcijas nodalījumam, kas izraisīja sprādzienu un spēcīgu ugunsgrēku. Šis tanks ir Ukrainas Nacionālā militārās vēstures muzeja eksponāts, par kura eksponēšanu līgumu noslēdzis Latvijas Kara muzejs. Plānots, ka šī gada laikā tanks tiks izvietots apskatei arī citās Latvijas pilsētās.

(Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.apollo.lv)

Palīdz atgriezties mājās

Lai dokumenti kabatā un drošība sirdī

Maruta Sprudzāne

Pēdējā laikā arvien vairāk sabiedrībā runā par iespēju rosināt un palīdzēt atgriezties mājās aizbraukušajiem no Latvijas. Remigrāciju apskata kā jaunu inovāciju, par to diskutē un plāno drīzumā nodrošināt reģioniem valsts līdzfinansējumu jaunu darbavietu radīšanai. Oficiāli lēsts, ka kopš remigrācijas koordinatoru projekta sākuma Latvijā atgriezušās aptuveni 1400 ģimenes.

Nesen bija rīkots Nodarbinātības valsts aģentūra EURES vebinārs "Gribu atgriezties Latvijā. Ar ko sākt?". Par šo tēmu runāja NVA Liepājas filiāles konsultants ANDRIS SEGLINŠ.

Jaunas tendences ir neizbēgamas

Nekad nav par vēlu sākt plānot savu atgriešanos un apsvērt darba iespējas Latvijā. Pavasarī ir aktīvā tūrisma sezona laiks ar daudzveidīgu pakalpojumu klāstu, kas jauj gan ceļot un atpūsties, gan vienlaikus pieprasīja jaunas darbarokas ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanas jomā. Atsākas arī būvniecības darbi, ceļu būve. Konsultants atgādināja, ka īpaši pieprasīti Latvijā ir arī dažādu jomu inženieritehniskie darbinieki, mehāniķi, elektroinženieri un tamlīdzīgās profesijās strādājošie. Darba tirgus mainīs strauji, un arī vairāk pieprasīja un novērtē arī sociālās un neformālās prasmes. Protams, šodienas darbs gandrīz nekur nav iespējams bez digitālajām prasmēm, jo ražošanā strauji ienāk automatizācija un robotizācija. Arvien populārāks kļūst komandas darbs dažādu projektu ietvaros, pieprasot prasmi sastrādāties ar kolēģiem un uzņemties atbildību un līdera lomu. Vēl viena tendence, kas ienāk šodienas dzīvē, – aizvien mazāk paliek vienkāršu, manuālu darbu. Protams, ne visās jomās var strādāt tikai roboti, taču pasaules mērogā uz to virzās, nesmot vērā arī darbaroku trūkumu.

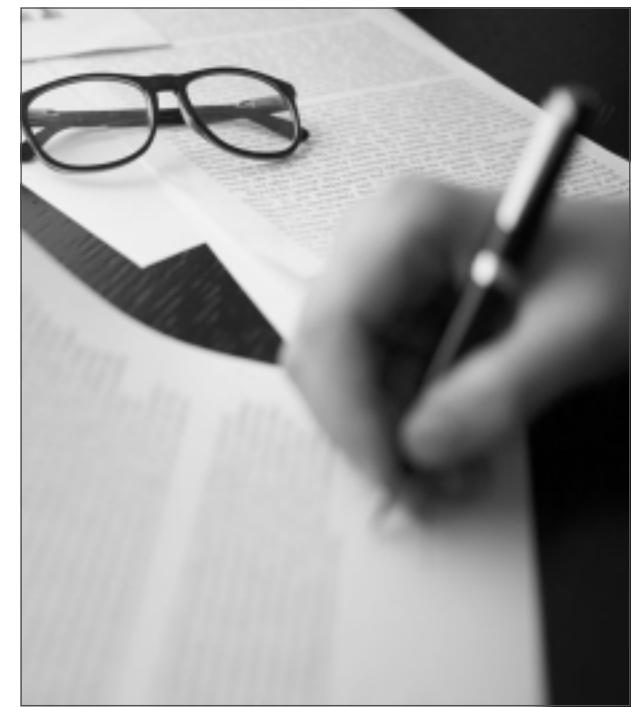
Latvijā darbavietas veidojas galvenokārt ekonomiski aktivajās teritorijās kā Valmiera, Liepāja un citās lielākajās pilsētās, bet Rīgā koncentrējas aptuveni puse šo aktivitāšu. Tas liek saprast, ka, plānojot atgriezties kādā lauku pagastā vai reģiona nelielā pilsētiņā, atbraucējiem tomēr būs grūtības atrast sev vēlamo darbu.

Darbaroku tomēr trūkst

Arvien vairāk pēdējā laikā uzsver darbaroku trūkumu, kas Latvijā izpaužas dažādās jomās. Konsultants pieminēja vērienīgo Baltijas mēroga "Rail Baltica" dzelzceļa projektu, kas paredz, ka dzelzceļa līnija savienos Helsinkus, Tallinu, Pērnau, Paide, Kauņu, Vilniu un Varšavu. Liniju izbūvēs caur Baltijas valstīm. Taču jau tagad, kā zināja teikt konsultants, šī globālā projekta īstenošanai meklē gan augstāku vadības līmeņu, gan arī tehniskos darbiniekus. Dažāda līmeņa darbinieku pieteikst arī tirdzniecības jomā, klientu apkalošanas centros, kur dažākt pieprasīja svešvalodu zināšanas. Vēl viena svarīga nozare – transports, kur pieprasīja kravas autovadītājus ar attiecīgu vadības kategoriju. Liepājas, Ventspils, arī Kuldīgas pusē meklē dažādas kvalifikācijas strādniekus metālrūpniecības jomā.

Samaksa palielinās

Meklējot sev nodarbošanos un izvēloties darbavietu, svarīgs, protams, ir atalgojums. Andris Seglinš vērtē, ka Latvijā darba samaksa visu laiku palielinās, un to apliecinot statistika. Atalgojuma amplitūda, kā norāda statistika, ar atalgojumu 2 tūkstoši eiro un vairāk ir aptuveni 500 brīvās darbavietās, no 1500 līdz 1999 eiro – 700 darbavietām, ar atalgojumu no 1000 līdz 1499 eiro – 15 278 darbavietās. Augstāko vidējo atalgojumu Latvijā saņem strādājošie finanšu un apdrošināšanas nozarē, kur tas sasniedz 2406 eiro. Tam seko informācijas un komunikācijas nozare ar vidējo atalgojumu 2301 eiro, tad profesionālie, zinātniekie un tehniskie pakalpojumi – 1784 eiro. Valsts pārvaldē nodarbināto vidējais atalgojums sasniedz 1606 eiro, elektroenerģijas, gāzes apgādes un siltumapgādes nozarē strādājošo vidējais atalgojums un

sasniedz 1669 eiro. Protams, atalgojuma līmenis katrā nozarei atkarīgs no konkrētās kvalifikācijas, no darbinieka specialitātes un vēl citiem faktoriem.

Par visu jābūt lietas kursā

Lai veiktu tik nopietnu soli, kā atstātu ierasto darbu ārvalstīs, izņemtu bērnus no skolas vai dārziņa un kopā ar ģimeni atgrieztos Latvijā, protams, iepriekš viss ir rūpīgi jāizplāno, jānoskaidro un jānokārto dokumenti. Parasti rodas daudz jautājumu un neskaidrību. Konsultants aicina izmantot gan interneta portālos sniegtā informāciju, gan arī, piemēram, NVA regulāri rīkotās tiešsaistes, kur sniedz drošu un uzticamu informāciju. Tur piedalās arī darba devēji, kuri stāsta par darba vakancēm, to nosacījumiem, prasībām un citiem jautājumiem. Tikšanām var pieslēgties un tās noklausīties, esot ārzemēs, var uzdot arī savus jautājumus. Notiek arī virtuālie darba gadatirgi, ļoti liela mēroga pasākumi. Nākamais Latvijā plānots 18. oktobrī. Ir vēl dažādi īsie kursi, kur apskata dažādas tēmas un sniedz noderīgu informāciju.

Dokumentiem jābūt kārtībā

Viens no pirmajiem svarīgākajiem jautājumiem: kur varēs dzīvot, kur un kā atrast dzīvesvietu? Konsultants A.Seglinš kā piemērotāko variantu iesaka sākumā meklēt īres dzīvokli, bet vēlāk, kad atrasts darbs un ir pastāvīgi ienākumi, var nemt arī bankas aizdevumu un domāt par savu īpašumu. Tau tiešiem ārzemēs piedāvā iespēju vēl pirms atgriešanās sameklēt un pieteikt vietas konkrētās iestādēs Latvijā saviem skolas vai dārziņa vecuma bērniem. Tas nozīmē, ja plāno atgriezties, teiksim, 2024.gadā, tad jau gadu pirms tam var pieteikt skolā vai dārziņā savu bērnu. Protams, ir jāzina konkrētais novads un skola, kur plāno atgriezties un kur deklārēs savu dzīvesvietu. Nedrīkst aizmirst, ka pirms aizbraukšanas no ārvalsts ir jāinformē turienes iestādes un institūcijas par došanos prom. Jāizņem dokumenti, jānoskaidro pabalstu iespējamību un tamlīdzīgas lietas. Jāatceras, ka bezdarbinieka pabalstu pieprasī valsti, kur ir strādāts. Ja to saņem, tad pabalsts ir pielīdzināts nodarbinātībai, un jānoskaidro, kā šajā laikā paliek ar ģimenes pabalsta saņemšanu. Ja kādam ir nopietna saņimšana vai jālieto specifiskas zāles, nedrīkst aizmirst arī medicīniska rakstura informāciju, ko uzrādīt ģimenes ārstam Latvijā. Latvijā ir derīga arī ES valstis iegūta autovadītāja apliecība. Labā lieta ari tā, ka ārzemēs uzkrātās iemaksas un darba stāžs nepazīd. Ja cilvēks ir strādājis, teiksim, 20 gadus Latvijā, pēc tam desmit gadus īrijā un vēl 5 gadus Vācijā, tad pensionēšanās gadījumā kopējais darba stāžs būs 35 gadi. Tiesības pieprasīt pensiju ir katrā valstī, kur strādāts, bet pensijas aprēķins būs atkarīgs no konkrētajām sociālajām iemaksām – cik tās lielas.

Kā vērtējat valdības atbalstītos grozījumus likumdošanā, lai samazinātu alkohola patēriņu sabiedrībā?

Viedokļi

Sociālie un veselības zaudējumi lielāki nekā izmaksas uzņēmējiem

JANA FELDMANE, Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta direktore

Lai samazinātu alkohola patēriņu sabiedrībā, Veselības ministrija izstrādājusi vairākas izmaiņas, kas attiecas uz alkoholisko dzērienu markējumu, cenu un atlaižu reklāmām, alkoholisko dzērienu izplatīšanu azartspēļu vietās un citus ierobežojumus. Pagājušajā otrdienā

Ministru kabinetā šos grozījumus likumdošanā atbalstīja, lemjot tos virzīt uz Saeimu.

2020.gadā Latvijā bija augstākais absolūtā alkohola patēriņš sabiedrībā. Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas valstu vidū – 12,1 litrs uz vienu iedzīvotāju, neskaitot tūristu patēriņu. Savukārt 2021.gadā šis rādiņš turpināja palielināties, sasniedzot jau 12,2 litrus. Tādēļ, samazinot alkoholisko dzērienu

patēriņu Latvijas iedzīvotāju vidū, vēlamies ilgtermiņā mazināt ar alkohola lietošanu saistīto slimību īpatsvaru un mirstību no alkohola lietošanas radītajām sekām, pieņemam, aknu cirozes, satiksmes negadījumiem, noslikšanas, traumām un pašnāvībām. Lai šos mērķus sasniegtu, jāievieš kompleksi pasākumi, kas skar ne tikai alkoholisko dzērienu reklāmas un pieejamības ierobežojumus, bet arī nodrošina sabiedrības informētību par alkohola lietošanas ietekmi uz veselību. Jāievieš arī atbilstošu veselības aprūpi cilvēkiem ar atkarību izraisošo vielu traucējumiem. Jāuzsver, ka šie likumprojekti ir tikai daļa no kompleksu pasākumu kopuma, kuru uzsākusi realizēt Veselības ministrija. Šobrīd ministrijā tiek ištenots arī pētījums "Par alkohola lietošanu, tā radītajām sekām un profilakses ekonomiskajiem ieguvumiem Latvijā". Balstoties uz pirmreizējiem aprēķiniem, 2021.gadā tiešie alkohola radītā kaitējuma izdevumi veselības aprūpes jomā Latvijā bija 56,6 miljoni euro.

Bet kādas tad konkrēti ir iecerētās izmaiņas? Pieņemam, alkoholisko dzērienu markējumā vēlamies iekļaut informāciju par produkta uzturvērtību un sastāvdaju sarakstu (var arī ar QR kodu), kā arī piktogrammas, kas brīdina nelietot alkoholiskos dzērienus grūtniecības laikā un vadot transportlīdzekli. Grozījumi arī paredz aizliegt azartspēļu organizēšanas vietās piedāvāt alkoholiskos dzērienus par brīvu, tos tirgot un lietot pie azartspēļu iekārtām un galddiem. Tāpat plānots aizliegt tirgot alkoholiskos dzērienus, kuros spirta daudzums pārsniedz 22%, kuru tilpums nepārsniedz 0,2 litrus

un kuri pildīti plastmasas iepakojumā. Jāpiebilst, ka, saskaņā ar Slimību profilakses un kontroles centra 2020.gada pētījuma datiem par sabiedrības atbalstu jaunām iniciatīvām alkohola politikas jomā, 69% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka alkohola reklāma ir jāaizliez vispār. Savukārt 66% respondentu uzskata, ka jāaizliez reklamēt alkoholisko dzērienu speciālos piedāvājumus un alkoholisko dzērienu izpārdošanas. Tādēļ, lai ieviestu visaptverošu alkoholisko dzērienu reklāmas un mārketinga ierobežošanu, izmaiņas Alkoholisko dzērienu aprites likumā un Elektronisko plāsaziņas līdzekļu likumā paredz arī aizliegt alkoholisko dzērienu cenu vai atlaižu reklāmu: preses izdevumos un citos drukātos reklāmas izdevumos un publīkācijās patērētājiem; kino teātros; interneta vietnēs, tiešsaistē un interneta aplikācijās; izmantojot pasta (arī e-pasta) pakalpojumus, kā arī citās vietās ārpus alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības vietām, izņemot alkoholisko dzērienu ražošanas vietās vai ražotāja struktūrvienībās. Vēlamies arī aizliegt tirdzniecības veicināšanas pasākumus, kas: piedāvā alkoholu kopā ar citu preci vai pakalpojumu par izdevīgāku cenu; piedāvā alkoholiskos dzērienus degustācijā (izņemot mazumtirdzniecības vietā) par velti – kā dāvanu vai kompensāciju par citas preces iegādi vai pakalpojuma saņemšanu. Visbeidzot paredzēts aizliegt tādus tirdzniecības veicināšanas pasākumus (akcijas, izpārdošanas un tamlīdzīgi) mazumtirdzniecības vietās, kas: piedāvā iegādāties vairākas alkoholisko dzērienu vienības par zemāku cenu un citus līdzīgus

piedāvājumus, kas rada ekonomiska ieguvuma iespaidu; piedāvā alkoholisko dzērienu iegādi ar atlaidi patērētāja lojalitātes programmas ietvaros (izņemot atlaidi, kas tiek piemērots vienai vienībai), kā arī aizliegt cenu vai atlaižu reklāmu alum un vīnam televīzijā un radio. Jāuzsver, ka, saskaņā ar spēkā esošo regulējumu, televīzijā un radio jau šobrīd atļauta tikai alus un vīna reklāma. Lai arī likumprojekts pilnībā neaizliegs alkoholisko dzērienu reklāmu televīzijā un radio, tiks aizliegtas šo dzērienu cenu vai atlaižu reklāmas, tādējādi mazinot alkoholisko dzērienu reklāmas ietekmi uz Latvijas iedzīvotājiem.

Protams, apzināmies, ka likumprojektos iekļautie grozījumi paredz virknī ierobežojumu, kas ietekmēs un radīs izmaksas uzņēmējiem (alkoholisko dzērienu ražotājiem un izplatītājiem), Latvijas jurisdikcijā esošajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, reklāmas un mārketinga jomas uzņēmumiem, alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības vietām un azartspeļu organizēšanas vietām. Tomēr sociālās un veselības izmaksas un zaudējumi, kas rada sekas gan pašam alkohola lietotājam, gan viņa tuviniekiem un visai sabiedrībai, ir salīdzinoši lielāki, ko apliecinā arī līdz šim veiktie pētījumi un finanšu aprēķini. Turklat likumprojektu saskaņošanas laikā tika izvērtēti saņemtie iebildumi un veiktas izmaiņas likumprojekta redakcijās. Atsevišķas normas tika arī izslēgtas, pieņemam, noteikt laika ierobežojumu mazumtirdzniecībā, bet citām normām ir precīzētas redakcijas.

Kā vilks jēra ādā

AUSMA PLŪME, balveniete

Grozījumus likumdošanā pilnībā atbalstu. To vajadzēja darīt jau agrāk. Uzskatu, ka ministrijas iniciatīva dos rezultātus, ja problēmu risinās, sākot no skolām – iesaistot gan skolotājus, gan arī mediķus. Protams, alkohola lietošanas problēmu, kamēr vien ražos un pārdos grādīgos dzērienus, nekad neiznīcināt simtprocēnti, tomēr vienmēr jācer uz labāko.

Pašai diezgan bieži nākas redzēt iereibušus vīrus un sievas, kuri kautrīgi lūdz iedot kādu eiro. Es gan naudu nedodu, bet piedāvāju no-pirkst maizi vai pienu. Turklat alkohola lietošana notiek ne tikai Balvos, bet arī lauku mājās. Tur ir drošāk – tālāk no policijas! Jebkurā gadījumā man jau pusaudzes gados, novērojot pieaugušo dzīvi, radās alergāja pret dzērienes paradumu. Pēc tam satiku domubiedrus studijās, darbā, iesaistījos atturības biedrībā, kustī-

cīna alkoholu diagnosticē kā narkotisko indi, kas iedarbojas uz nervu sistēmu un visiem cilvēka orgāniem, sagraujot to struktūru gan šūnu, gan molekulārā līmeni.

Ko no tā visa varam secināt? Pēc katras tā dēvētās mērenas iedzeršanas cilvēka galvas smadzenēs rodas jaunas mirušas šūnas – apbedījumi, kas ar laiku izveido veselas kapsētas. Alkohols ir kā vilks jēra ādā, kas ar savu mīligo izskatu un jaukiem solijumiem uzlabot garstāvokli patiesībā, iekļūvis cilvēka organismā, ikreiz izdara neatgriezeniskus bojājumus, nogalinot dzīvās, aktivās šūnas.

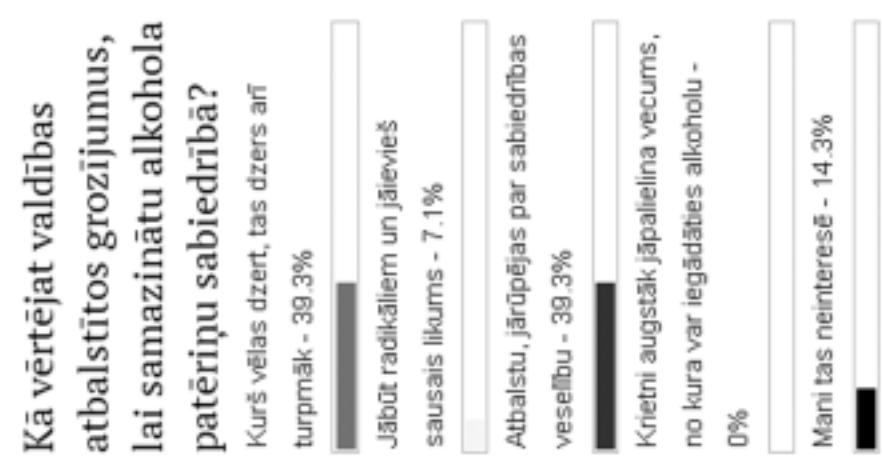
Katrā reizē, kad lietoti spirtotie dzērieni, alkoholiķis, kā mēdz teikt, kļūst mazliet miris un iestājas mazā nāve, jo organismš tiek pādalījums iznīcināts. Visbeidzot pēc ilgstošiem,

daudzkārtējiem brīvprātīgiem pašiznīcināšanās mēģinājumiem cilvēks pakāpeniski pārvēršas jau par tā dēvēto dzīvo mironi – no alkohola atkarīgu cilvēku, kuram atlikusi tikai interese, kā tikt pie jaunas porcijas dzeramā.

Kāds būtu mans ieteikums, lai atbrīvotos no alkohola atkarības? Ir tikai viens ceļš. No tā lietošanas pašam pilnībā jāatsakās. Ja saviem spēkiem tas tomēr neizdodas, jāmeklē palīdzība pie narkologa, kurš katram ieteikis pie-mērotāko variantu – attiecīgu tēju lietošanu, autogēno treniņu (psihoterapijas metode, kad cilvēks ar pāsākumiem savu nervu sistēmu un psihisko darbību), meditāciju vai kodēšanu.

Viedokļus uzsklausīja A.Ločmelis

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kaķi pērkot, nav jādod nauda, bet gan adata...

Vectilžā kaķi krīt uz četrām

Ingrīda Zinkovska

Kad, Melnā Truša, Zaķa un Kaķa gadam sākoties, izteicu vēlēšanos kontakties ar Vectilžas pagasta dramatiskā kolektīva "Melnais kaķis" dalībniekiem, lai izzinātu viņu domas un vēlmes šajā visnotāl mistiskajā gadā, pagasta kultūras darbiniece Maruta Arule atklāja, ka situācija ir dramatiska, – gan viņa, gan kolektīvs ir jauna režisors meklējumos. Tie noslēgušies veiksmīgi, un "Melnais kaķis" gatavojas novada dramatisko kolektīvu skatei, kas notiks 1.aprili.

Kāpēc "Melnais kaķis"?

Savu darbību dramatiskais kolektīvs uzsāka pirms divpadsmit gadiem – 2010.gada 4.novembrī, un Ziemassvētkus sagaidīja ar pirmo iestudēto lugu – Ādolfa Alunāna "Pašu audzināts" režisores Ineses Daukstes vadībā, kam sekoja daudzas citas. 2013.gada 22.maijā kolektīvs sev izvēlējās nosaukumu "Melnais kaķis". "Kāpēc "Melnais kaķis"? Tāpēc, ka mēs esam patstāvīgi un darām tikai to, kas mums patik. Tāpēc, ka esam ar magiskām spējām, jo protam aizraut skatītāju un liekam noticeit tam, kas notiek uz skatuves. Mēs esam avantūristi, jo izbaudām visu, ko sniedz dzīve... Mēs daudz braukājam apkārt. Piedālāmies visos pagasta rīkotajos pasākumos. Padarīto rādām teātra mīliem visā novadā un ārpus tā. Katrs izbrauciens vai koncerts mums ir svētki. Katrs jauns iestudējums ir kā gards kumosiņš, kuru gribas apēst, bet reizē arī bail, vai spēsim to sagremot. Mācāmies tekstu, iejūtāmies kārtējā jaunajā tēlā, paši stellējam dekorācijas, humānajās drēbju kastēs meklējam īstos brunčus, bikses un tupeles. Cits ar lielāku, cits ar mazāku drebuli nospēlējam pirmizrādi, tad vēl vienu, tad vēl vienu, un attopamies, ka atkal gribas kaut ko jaunu. Ar teātri mēs aizpildām savu dzīvi un dāvājam skaistus brīžus saviem skatītājiem," teikts amatierkolektīva vēsturē. Taču laiks skrien, arī kolektīvos mainās cilvēki un dzīve. Krietu robu šajā procesā iecirta arī pandēmijas gadi.

Piekrita, lai amatierēatrī pastāvētu

Amatierteātra "Melnais kaķis" režisores pienākumus tagad uzņēmusies VALENTĪNA KAĀJĀNE. Viņa teic: "Jau otro mēnesi divreiz nedēļā notiek izrādes mēģinājumi, ir ļoti saspringts laiks. Zinot to, ka šogad būs amatierēatrī skate, jau uz pirmo tikšanos atbraucu ar kasti, pilnu ar lugām un viencēlieniem. Mēs visi palikām un kopīgi izdomājām, ko izvēlēsimies iestudēt, jo laika bija diktī maz. Zinu, ko tas nozīmē iestādes vadītājam (saruna ir par Vectilžas sporta un atpūtas centru) sameklēt pulciņa vadītāju. Piekritu tikai tāpēc, lai amatierēatrī pastāvētu un neizjuktu." Kolektīva dalībniekus viņa raksturo kā centīgus, darboties gribōšus, kuri arī grib saglabāt kolektīvu.

Valentīna Kājāne tagad ir režisore četriem amatierēatrī kolektīviem. Līdz šim tie bija Žīguru amatierēatrī "Virši", Medņevas "Savējie", Viļakas "Pigori", tagad tiem pievienojies Vectilžas amatierēatrī "Melnais kaķis". Ar humoru runājot, varētu teikt, ka "Savējie" "Viršos" tvarstis "Melno kaķi" un rādis "Pigorūs". Valentīnas vadītie kolektīvi līdz šim piedalījušies lauku mazo teātru brīvdabas izrāžu festivālā "Vezums", kā arī ar izrādēm braukuši uz Brīvdabas muzeju. Šajā vasarā ir doma braukt uz festivālu Bauskā.

Iesaistās draudzības vārdā

ANETE ARULE, kā pati teic, *pa lielam dzīvo* pa pasauli, jo uz teātra mēģinājumiem brauc no Launkalnes. Jautāta, cik ilgi viņa darbojas amatierēatri, atbild, ka ilgi, bet ar pārtraukumiem. "Biju aizgājusi, pēc tam atgriezos, sākumā amatierēatrī bija kā izklaide, bet tagad – kā dzīves neatņemama sastāvdaļa. Sākumā kolektīvā iesaistījos draudzības vārdā. Ja ies draudzene, tad es arī iešu. No sākuma domāju paskatīties, kā man ies, gāja tīri labi, un es paliku. Sākoties Covid pandēmijai, viss, protams, nojuka, bet agrāk katru sestdienu bija izbraukumi. Ejošākais gabals mums bija "Buranovkas babuškas". Kādas lomas pašai patik? Tās visas, kur var pasmieeties. Es neesmu nopietno lomu tēlotāja. Līdz šim esam izvēlējušies tās lugas, kur var pasmieties, lai cilvēkiem ir interesanti. Nopietnas izrādes "Melnajam kaķim" nepiepstāv!" secina Anete. Uz jautājumu, vai viņa mācētu nopietnu cilvēku notēlot, sieviete atsmej, ka pati pēc rakstura jau nav nopietna.

Tagad kolektīvs iestudē Monikas Ziles lugu "Laulību treniņu aģentūra". Pēc Anetes domām, luga ir interesanta. Vectilžas kolektīvam to jāpaspēj iestudēt līdz skatei, citas izējas nav. "Visi aktieri cītīgi mēģina divas reizes nedēļā, es uz mēģinājumiem atbraucu tikai pēc darba. Esmu slāists, kas uz mēģinājumu ierodas reizi nedēļā, bet jūtos kā varone," smej Anete. Viņa atzīst, ka bažas par to, ka amatierēatrī varētu izputēt, bijušas, gan cilvēki izkliduši, gan režisora nav. Bet piezvanīja sporta un atpūtas centra vadītāja Maruta Arule, piedāvāja atgriezties, un Anete, protams, ar prieku piekrita. Cilvēki amatierēatrī ir forši, arī pašai tā ir atslodze no ikdienas darba, jo Anete strādā par sociālo aprūpētāju.

Mājās netēlo

No paša sākuma teātri darbojas IMELDA LONSKA. Aizsākums viņas gaitām amatierēatrī sācies vēl pirms 2010.gada, bet tad par teātra režisori uzaicināta Inese Daukste, un Maruta Arule savukārt uzrunājusi viņu. Tik ilgi darbojoties, nācīs secināt, ka tā lieta padodas. Ja nē, tad neietu un nepiedalītos. Lomas bijušas dažādas, arī izrādes – gan garākas, gan īsākas. Tagad ir neliels stress, jo izrāde jāsagatavo dažu mēnešu laikā, turklāt nav no tām īsākajām. "Satraukumu rada tas, ka izrāde jāiestudē pēc tik gara pārtraukuma, pēc pandēmijas, kad neviens nekur negāja un nepiedalījās, neuzstājās. Tas ir liels starplaiks, bet tiksim galā," pārliecināta Imelda. Jautāta, vai arī mājās viņa kaut ko tēlo, atsmej, ka nē. Turklat viņa vēl dejo Vectilžas dāmu deju kolektīvā "Viola".

Neraustīties un turpināt spēli

Viens no stabilākajiem kolektīva aktieriem, kurš nekur nav aizgājis, ne no kurienes pārnācis, jo dzīvo turpat Vectilžā, ir AIGARS ČIRKA. Viņam līdz sporta un atpūtas centram ejami metri trīssimt. Viņš paspējis darboties visās izrādes, kas līdz šim iestudētas – aptuveni divdesmit. Kur tik amatierēatrī ar izrādēm nav bijis – gan savā novadā, gan Brīvdabas muzejā, gan kaimiņu novados. Lauku cilvēkiem, protams, uz vairākām dienām izrauties no mājām ir grūti, bet cenšas. Arī Aigars, kaut ikdienā strādā algotu darbu un vēl uztur savu lauku saimniecību. Arī pirmās vietas skatēs ķēmuši. Ir, ko atcerēties, un ir, kas mudina saņemties un atsākt darboties no jauna.

Jā, Covid laiks bija drūms un pārvilka svītru visam. Tur pašdarbnieki vienkārši satikās, izveidoja video, un tas arī viss. Nu laiks izkus-

Daļa no kolektīva. Vectilžas amatierēatrī "Melnais kaķis" spēlē: Aigars Čirka, Mareks Brenčs, Anete Arule, Imelda Lonska, Baiba Ziediņa, Maruta Arule, nesen kolektīvam pievienojās Aurēlija Pauliņa, Ināra Ločmele, Kitija Sile.

Pagarina maršrutu. Uzņemoties režisores pienākumus, Valentīnas Kalānes izbraukumu maršrutus tagad pagarinājies no Žīguriem līdz Vectilžai.

Fragments no izrādes. Vectilžas amatierēatrī skatei iestudē Monikas Ziles lugu "Laulību treniņu aģentūra".

politisko situāciju un straujo cenu kāpumu, ļoti daudzi klienti atteicās no pakalpojumiem, strauji nokritās apgrozījums, un notika darbinieku skaita samazināšana. Šobrīd Mareks atkal ir darba meklējumos. Ir atnācis dzīvot uz Balviem un iestājies arī Balvu Tautas teātrī. "Iesaistīšanās teātri reāli bija kā uzmundrinājums, tieši tas, kas vajadzīgs tajā brīdī. Teātra kolektīvā jūtos kā mazā ģimenē. Pieņemu visas lomas, ko man uztic. Pirmā loma, ko atveidoju, bija deputāta tēls izrādē "Radu būšana". Tagad teātrim jauna režisore, būs jāpierod, jo katram režisoram ir sava stils. Būs pirmā skate, tad redzēs, kā mums ies un kā mūs novērtēs. Arī kolektīvs ir mainījies. Daļa dažādu iemeslu dēļ atstājuši teātri, citi iestājušies," secina Mareks.

Meklējam atbildi

Kur atrast speciālistus un izvēlēties laiku apmeklējumam?

Maruta Sprudzāne

"Pierakstu rinda, lai saņemtu ārstu speciālistu konsultācijas, joprojām ir garas, nākas gaidit vairākus mēnešus. Dažkārt atbild, ka par valsts līdzekļiem tas būs iespējams tikai nākamgad. Vai ir kāda iespēja pašam pacientam uzzināt, kur un kādi speciālisti ir pieejami, un izvēlēties pieraksta laiku."

Portālā visvairāk pierakstus veic Latvijas lielo pilsētu iedzīvotāji vecumā no 25 līdz 45 gadiem, kuri acīmredzot īpaši novērtē elektroniskā pieraksta priekšrocības.

Sazinoties ar sabiedrisko attiecību projekta vadītāju ANDU PODZIŅU, noskaidrojām, ka iedzīvotāju ērtibām piedāvā izmantot portālu *eVeselībasPunkts.lv*. Tā ir bezmaksas elektro-niska medicīnas karte un pierakstu izveides vieta, ko izmanto jau vairāk nekā 300 tūkstoši lietotāju, tostarp ārsti un medicīnas speciālisti.

Vispirms portālā gan ir jāpieregistrējas, bet pēc tam iedzīvotājiem paveras iespēja pašiem tiešsaistē pierakstīties pie ārstniecības speciālistiem uz medicīniskajiem izmeklējumiem, kā arī procedūrām vairāk nekā 60 iestādēs visā Latvijā. Pieredze liecina, ka pieprasītākie speciālisti portālā ir ķirurgi, neurologi, oftalmologi, otolaringologi, ginekologi, trumatologi, ortopēdi, magnētiskās rezonances speciālisti, kā arī pediatri. Portālā var atrast sev vēlamos pieraksta laikus arī

pie logopēda, psihoterapeita un zobārstā, kā arī pieteikties tādiem pakalpojumiem kā ārstnieciskā pēdu aprūpe, ārstnieciskā masāža un daudziem citiem. Portālā *eVeselībasPunkts.lv* katrs lietotājs var izveidot arī savu ārstu sarakstu, kas dod iespēju ātri pārredzēt ārstu pierakstus, kurus apmeklē biežāk, lai vajadzības gadījumā ērti izvēlētos konkrēto speciālistu. Atrodot nepieciešamo speciālistu vai pakalpojumu, ir iespējams redzēt tuvāko brīvo pieraksta laiku, pat ja tas ir tikai pēc diviem mēnešiem. Uzreiz redzams – vizite ir maksas vai valsts apmaksāta, kam papildus tad nepieciešams arī savā ģimenes ārsta nosūtījums.

Piedāvāta iespēja pierakstīties arī uz attālinātajām vizītēm. Attālinātā saruna starp pacientu un ārstu notiek pašā portālā,

līdz ar to sarunas nodrošināšanai nav nepieciešams izmantot citu platformu. Portālā piedāvā iespēju iegūt arī vairāku laboratoriju izmeklējumu rezultātus, kā arī augšpielādējot var uzkrāt citus ārstniecības dokumentus, veidojot savu slimības vēstures arhīvu vienuviet.

Nākotnē plāno *eVeselībasPunktu* padarīt vēl ērtāku, dodot iespēju portālā ieraudzīt par sevi pēc iespējas pilnīgākus medicīniskos datus, kā arī pieslēgt automātisku atgādi-

The screenshot shows a booking confirmation for a patient named "Pacients" on June 15, 2023, from 12:00 to 12:30. The appointment is for an "Oftalmologa (acu ārsta) konsultācija" with "Ķenģe Tatjana (oftalmologs)" at "Paula Stradiņa kliniskā universitātes slimnīca Rīga, Pilsoņu, 13, LV1002". The text above the form says "Tavs pieraksts ir apstiprināts. Uz vizīti lūdzam ierasties savlaicīgi – vismaz 30 minūtes pirms noteiktā laika Jūsu pieraksta informācija:".

Foto - M.Sprudzāne

Pieraksts apstiprināts. Pēc konkrētā ārsta un vizītes laika izvēles, pieraksts tiek apstiprināts un informācija par to nosūtīta pacientam. Konkrētajā gadījumā paciens ir pieteicies oftalmologa konsultācijai Rīgā, Paula Stradiņa kliniskajā universitātes slimnīcā pie speciālistes Ķenģes šī gada 15.jūnijā. Gadījumā, ja viņa plāni mainās, vizīti var atcelt, nosūtot par to ziņu portālam.

nājumu par konkrētā speciālista vai valsts apmaksātas vizītes laiku, SMS atgādinājuma nosūtīšanu un citus rīkus. Jau tagad, saņemot informāciju par veikto pierakstu e-pastā, tam ir pievienots kalendāra ieraksts un Google.

Starp portāla sadarbības partneriem ir Veselības centru apvienība, Paula Stradiņa Kliniskā universitātes slimnīca, Rīgas Austrumu kliniskā universitātes slimnīca un citas medicīnas iestādes visā Latvijā. Šī sistēma ietaupa laiku – nav jādodas uz ārstniecības iestādes reģistrātu klātienē vai jāgaida, cenšoties to savzvanīt. Savukārt maksas

tālruņa numurs 8998 dod iespēju ar viena zvana palīdzību pierakstīties pie piedāvātajiem speciālistiem pa tālruni.

Minētais portāls uzrāda iespēju pierakstīties arī uz ārstu speciālistu pakalpojumiem Balvu slimnīcā, lai saņemtu radiologa un vispārējās ultrasonogrāfijas izmeklējumus pie A.Ignatovas vai apmeklētu neirologu S.Locāni. Skatoties piedāvājumu 24.martā, sistēma uzrādīja, ka valsts apmaksātie pakalpojumi ultrasonogrāfijai pieejami 17.maijā, bet pie neirologa – 16.maijā.

Kā nesabojāt analīžu rezultātus?

Analīzēm ir jēga tikai tad, ja to rezultāts ir precīzs, tātad pietiekami informatīvs, lai ārsts to izmantotu pareizas diagnozes noteikšanai. Savukārt precīzitāte lielā mērā ir atkarīga no pacienta rīcības pirms analīžu nodošanas. Kādas kļūdas nepieļaut, – atgādina "Centrālās laboratorijas" vadītāja, laboratorijas ārste JANA OSĪTE.

Kas ir pilna asins aina? Tas ir pamata izmeklējums, ko parasti nozīmē gan ģimenes ārsts, gan speciālisti. Ja pacients sūdzas par sliku pašsajūtu, visticamāk, ārsts nosūtīs veikt tieši šo analīzi. Katram rādītājam ir savas funkcijas. Piemēram, leikocīti ir atbildīgi par imūno aizsardzību, trombocīti – par asins recēšanu, savukārt eritrocīti nodrošina skābekļa un oglekļa dioksīda transportēšanu.

Kļūda, ko bieži pieļauj pacienti, ir uztura rekomendāciju neievērošana. Lielākā daļa asins analīžu korekta rezultāta iegūšanai ir jānodod tukšā dūšā, taču svarīgi arī, kas lietots uzturā dienu pirms došanās uz laboratoriju. Iepriekšējā dienā nedrīkst ēst, piemēram, treknu pārtiku. Jāuzmanās arī no dažiem medikamentiem, kas var ietekmēt asins ainu, un tas jāpārrunā ar savu ārstu.

Uz laboratoriju – tukšā dūšā. Asinis var nemit no pirksta vai arī no vēnas. Analīzi ieteicams veikt tukšā dūšā, vēlams

no rīta līdz pulksten deviņiem. Ja tas nav iespējams, diena jāsaplāno tā, lai uz laboratoriju dotos vismaz četras stundas pēc ēšanas. Vairāku infekciju atklāšanai asinis var nodot jebkurā dienas laikā.

Glāzi minerālūdens labāk citreiz! Arī minerālūdens var ietekmēt analīžu rezultātu. Kā zināms, burbuļus veido oglekļa dioksīds. Asinis ir enzīms, kura uzdevums ir nodrošināt pārmērīga elpošanas laikā izdalītā oglekļa dioksīda pārveidošanu. Elpošanas enzīmu saturā izmaiņas un aktivitāte ietekmē asinju bioķīmiju. Tas netraucē veikt vispārējo analīzi, taču jāņem vērā, ka minerālūdens satur arī dzelzi, nātriju, magniju, hloru, kalciju, sulfātu, bikarbonātu un citus ķīmiskos elementus, kā ietekmē asins bioķīmiskie rādītāji var būt nekorekti.

Ja izdzerts liels daudzums tējas – grūtāk panemt asinis. Šķiet neticami, taču tā ir patiesība. Tēja satur tanīnu – vielu, kas var izraisīt asinju viskozitātes paaugstināšanos, tāpēc lielā daudzumā šis dzēriens patiešām var traucēt iegūt asins paraugu.

Nedzershim kafiju analīžu nodošanas rītā. Galvenās ķīmiskās reakcijas, ko izraisa kofeīns, ir tonusa uzlabošana, smadzeņu darbības aktivizēšana un efektivitātes paaugstināšana. Ieradumam un rīta rituālam, protams, ir milzīgs spēks, taču pirms došanās uz laboratoriju nodot asins analīzi, no

kafijas tases vajadzētu atteikties.

Sula ietekmē cukura līmeni asinīs. Jebkura augļu un dārzenju sula, neatkarīgi, vai tā ir svaigi spiesta, vai ielieta no pakas, satur daudz oglīhidrātu glikozes un fruktozes. Tā ārkārtīgi atī uzsūcas un ietekmē cukura līmeni asinīs.

Alkohols un analizes – tas nav nopietni! Labs veids, ka sabojāt analīžu rezultātu, ir doties tās nodot pēc kārtīgas ballītes ar alkoholu. Etilspīta ietekme uz organizma vielmaiņas procesiem ir vēl spēcīgāka nekā tanīnam vai kofeīnam. Turklat alkoholu saturoši dzērieni samazina arī asinju recēšanas kvalitāti.

Tikai nedaudz ūdens! Tīrs ūdens nespēj ietekmēt asins analīžu rezultātu. To dzert ir atlauts, tomēr labāk – nelielā daudzumā, jo pārmērīgs ūdens patēriņš var samazināt asinīs izveidoto elementu koncentrāciju un arī mainīt diagnostikas rezultātus.

Ja vajadzīgi specifiski rādītāji. Ja ārsts ir nozīmējis noteikt asinīs citus rādītājus, piemēram, insulinu, C peptīdu, vitamīnu B12, glikozes līmeni, pirms analīžu nodošanas vajadzētu atturēties no ēšanas vismaz astoņas stundas, dažkārt – pat ilgāk, jo uzņemtā pārtika var mainīt konkrētu rādītāju koncentrāciju asinīs. Kā pareizi sagatavoties konkrētās analīzes nodošanai, ieteicams pajautāt ārstam, kurš izraksta nosūtījumu.

Vai gripa jau beigusies?

Slimību profilakses un kontroles centra sniegtā informācija liecina, ka gripu izsludināja 2022.gada 8.decembrī. Kopš sezonas sākuma Latvijā kopā laboratoriski apstiprināts 851 gripas gadījums un ģimenes ārstu prakses ziņojus par 3731 kliniski apstiprinātu gripas gadījumu. No monitoringā iesaistītajām slimīcām saņemtas ziņas par 1227 stacionētiem pacientiem ar gripu un 240 stacionētajiem ar gripas izraisītu pneemoniju. Šī gada 10. nedēļā ziņots par pacientiem ar akutām elpceļu infekcijām, kas vērsušies 41 ārsta praksē, kopā

1461 pacienti. Augstākā saslimstība bijusi bērniem līdz četrā gadu vecumam.

Iepriekšējā nedēļā (no 13. līdz 19.martam) gripas vidējā intensitāte Latvijā nedaudz paaugstinājusies, lai gan raksturojama kā zema – 79,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotāju (iepriekš – 78,4). Pacientu skaits, kuri vērsušies ambulatorajās ārstniecības iestādēs akūtos augšējo elpceļu infekciju gadījumos – 1 355 pacienti. Visvairāk slimojusi bērni līdz 4 gadu vecumam. Ar pneemoniju augstākā saslimstība reģistrē-

ta pieaugušajiem vecumā virs 65 gadiem. Ģimenes ārstu praktiķes pagājušajā nedēļā reģistrēti 57 kliniskie gripas gadījumi. Visizteiktāk ar to saslimuši iedzīvotāji Daugavpili, Rīga un Valmierā, un biežāk gripe skārusi bērnus līdz 4 gadiem. No monitoringā iesaistītām stacionārām ārstniecības iestādēm ziņots par 23 hospitalizētajiem pacientiem ar gripu un 2 stacionētiem pacientiem ar gripas izraisītu pneemoniju. Tāpat ziņots par 85 stacionētiem pacientiem ar Covid-19 infekciju (10. nedēļā – 60 ziņojumi).

Bērnu folkloras svētki

Pulkā eimu, pulkā teku

Piektdien kultūrvēsturiskajā lauku sētā "Vēršukalns" uz Kūkovas novada folkloras svētkiem "Pulkā eimu, pulkā teku" pulcējās bērnu folkloras kolektīvi no Upītes, Ciblas, Viļakas un Baltinavas. Žūrija, izvērtējusi bērnu sniegumu, gandrīz visiem dalībniekiem piešķira 1.pakāpi, tādējādi dodot iespēju piedalīties svētku finālā, kas 15.aprīlī norisināsies Rīgā.

Saulainajā piektdienas rītā "Vēršukalna" lauku sēta ciemīņus sagaidīja ar tikko vārītas zupas un maizes ierauga smaržu. Folkloras svētku organizators, nemateriāla kultūras mantojuma centra "Upīte" vadītājs Andris Slišāns atklāja, ka folkloras kustībā "Pulkā eimu, pulkā teku" Upītes kolektīvi piedalās kopš 1988.gada. Lai noteiktu fināla dalībniekus, kuri dosies uz Rīgu, vispirms žūrija izvērtē katru novada folkloras kolektīvu sniegumam.

Šoreiz folkloras svēti notika nevis Upītes taujas namā, kā ierasts, bet gan kultūrvēsturiskajā lauku sētā "Vēršukalns". "Tādēj, ka mūsu tautas namā notiek renovācija. Pirmo reizi svētkus organizējam tik mazā vietā. Varējām to darīt arī Rekovā, taču izdomājām, ka gribam sanākt kopā tādā miļākā vietā, kur cep maiziti," paskaidoja A.Slišāns.

Dalībnieku vidū bija divas kapelas no Viļakas Mūzikas un mākslas skolas, Baltinavas folkloras kopa, Ciblas folkloras kopa, kā arī kapela un folkloras kopas no Upītes", kā arī individuālie vokālisti Miķelis Slišāns, Helēna Slišāne, Jēkabs Slišāns, Raivita Raginska un Lolita Circene. Viņu sniegumu vērtēja žūrija: Valsts izglītības satura centra (VISC) folkloras projektu koordinatore Māra Mellēna un folkloras eksperte Dina Liepa, kura īpašu uzmanību pievērsa mūzikai sniegumam.

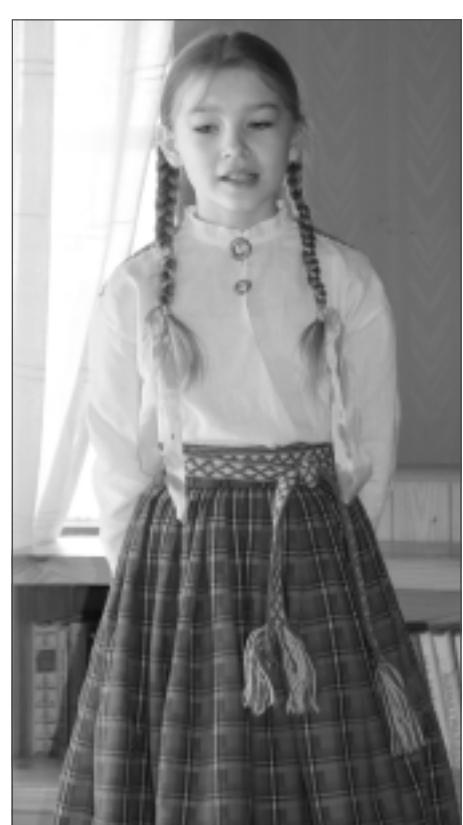

Top raidījums. TV3 žurnāliste Kristīne Garklāva (no kreisās), kura ar interesi vēroja bērnu uzstāšanos, atklāja, ka, veidojot raidījumu "Misija Dziesmu svētki", vienu no sērijām veltis Upītes ciema folkloras kolektīviem.

Meistardarbīcās. Kamēr vienā mājas galā žūrija vērtēja folkloras kolektīvu uzstāšanos, otrā – bēri apguva prasmes divās interesantās meistardarbīcās. Evita Zaremba-Krīgere (no labās) ierādīja, kā izsūt krustdūriņā, bet Anita Kairiša kopā ar svētku dalībniekiem izgatavoja papīra putnus.

Gan vērtē, gan izbauda. VISC folkloras projektu koordinatore Māra Mellēna (no kreisās) uzsvēra, ka šis ir īpašs novads, jo Ziemeļlatgales tradicionālā daudzbalsība un mūzikas pārmantojamības tradīcijas ir unikālas: "Tas, ko Irēna un Antons Slišāni uzsāka, turpinās ļoti greznā veidā. Reizēm, ka uzsvars nav likts uz māksliniecisko izcilību, bet gan uz līdzdalību, un tā ir ļoti svarīga." Savukārt Dina Liepa piekrita, ka bēri bija labi sagatavojušies, bet galvenais – žūrija sajuta bērnu prieku un vēlmi piedalīties: "Šis novads ir fantastisks ar to, ka bēri to dara no brīva prāta un ar prieku. Tā bija liela daļa no mūsu vērtējuma."

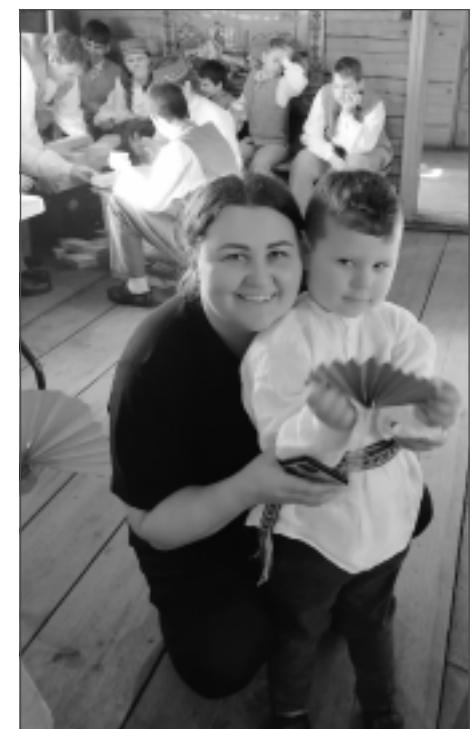
Spēle no sirds. Vieni no muzikantu konkursa dalībniekiem – Viļakas folkloras kapela "Paeglite" – sajūsmīnāja ne tikai klausītājus, bet arī žūriju, kura jaunajiem muzikantiem piešķira tai 1.pakāpi. Jāteic, ka žūrija šoreiz neskopojās, dalot 1.pakāpes.

Dejās un dziesmās ataino linu audzēšanu. Ciblas vidusskolas folkloras kopas "Ilžeņa" vadītāja Dzintra Toporkova, piesakot priekšnesumu, pastāstīja, ka, gatavojoties "Pulkā eimu, pulkā teku" šī gada tēmai, pievērsās savas puses amata meistara Salimana Kipluka amata prasmēm, jo viņš ir viens no retajiem linu pārstrādes meistariem visā Latvijā. Agnese Rudzīte (foto), turpinot stāstījumu, nodemonstrēja arī peternes jeb pastalas, kas savitas no linu aklām.

Rāda, kā cept maizei. "Vēršukalna" saimnieks Harijs Dvinskis pacēnāja bērus ar paša ceptu maizei un arī vistas zupu. Viņš atklāja, ka savulaik, apgūstot cepšanas nianes, pirmās četras reizes maizei sadedzināja. Tikai piektajā reizē māksla bija rokā. Harijs uzsvēra, ka "Vēršukalns" joprojām ir populāra tūristu apskates un svīnību rīkošanas vieta, bet reizi nedēļā uz mēģinājumu šeit pulcējas Susāju pagasta dramatiskais kolektīvs. Drīz viesi varēs pērties arī melnajā pīrti, ko plānots pabeigt.

Kopā ar dēlu. Upītes iedzīvotāja Ilze Supe juta līdzi dēlam Francim (4 gadi), kurš ir viens no visjaunākajiem folkloras kopas "Upīte" dalībniekiem. Ilze uzskata, ka ikviena Upītes iedzīvotāja pienākums ir piedalīties kādā no pagasta folkloras kolektīviem: "Franča tētis jau kopš bērnības piedalījās. Domāju, ka viņš lepojas ar dēlu, kurš to turpina." Arī pati Ilze dzied Baltinavas folkloras kopā.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska, foto – A.Kiršanovs

Erudīcijas spēle jauniešiem

Vai esi gudrāks par "Dinamītu"?

Irēna Tušinska

24.martā Balvu Kultūras un atpūtas centrā erudīcijas spēlē "Vai esi gudrāks par "Dinamītu"?" par zinošāko 10. – 12.klašu skolēnu komandas titulu sacentās Balvu Valsts ģimnāzijas (BVG), Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas (BPVV), Rugāju vidusskolas, Viļakas Valsts ģimnāzijas (VVG) un Rekavas vidusskolas komandas. Vislabākās zināšanas un erudīciju šoreiz uzrādīja Viļakas Valsts ģimnāzijas komanda, otrajā un trešajā vietā atstājot Rekovas un Rugāju komandas.

Balvu novada Bērnu un jauniešu centra (BNBJC) rīkotās spēles "Vai esi gudrāks par "Dinamītu"?", kuru vadīja brīvprātīgā jauniete Anna Logina, bet, lai viss noritētu godīgi, sekoja BNBJC jaunatnes darbiniece Alīna Logina un brīvprātīgā jauniete Krista Mača, dalībnieku uzdevums bija atbildēt uz jautājumiem par vairākām tēmām, kas sadalītas sešās kategorijās, pa sešiem jautājumiem katrā. Pareizi atbildot uz jautājumu, varēja nopelnīt konkrētu punktu skaitu. Izlozējuši secību, spēles dalībnieki pēc kārtas izvēlējās kategoriju un jautājumu, uz kuru komanda vēlas atbildēt.

Spēles organizatoru sarūpētie jautājumi nebija vienkārši. Lai nopelnītu pēc iespējas vairāk punktu, dalībniekiem bija jāpārziņa dzimtais novads, Latvijas un arī pasaules vēsture, kultūra un daba. Jaunieši lika lietā arī vispārējo erudīciju un attapību.

Spēles laikā izskanēja tādi jautājumi kā:

"Kura ir Latvijas vecākā pilsēta?", "Kura Latvijas pilsēta būs Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027.gadā?", "Kura ir lielākā saldūdens zivs Latvijā?", "Kurš ir visizplatītākais koks Latvijā?", "Cik kaulu ir pieaugašam cilvēkam?", "Cik diennaktis ietilpst 96 stundās?", "Kādam notikumam par godu atzīmē Lāčplēša dienu?" utt.

Jauniešiem nācās atbildēt arī uz video jautājumiem, ko uzdeva vietējā sabiedrībā pazīstami cilvēki. Piemēram, BVG ģeogrāfijas skolotāja Ieva Useniece taujāja: "Kāpēc ledus lāci neēd pingvīnus?" Savukārt Viļakas katoļu draudzes prāvests Guntars Skutels painteresējās: "Kura ir pasaulē vērtīgākā vota, kas saņemta pateicībā par Dieva brīnumu?", bet vēstures skolotāja Irēna Šaicāne tincināja: "Kā vēl sadzīvē nereti sauc pieminekli Latgales partizāniem, ko tautā dēvē par Staņislavu?"

BVG audzēkne Estere Vigule, spēles pārraukumā cienājoties ar "Kureti Cafe" sarūpetajām uzkodām, priečājās, ka komandai veicas diezgan labi: "Tomēr dažos jautājumos mēs kļūdījāmies. Piemēram, vienā zinātniskajā jautājumā un vienā – par vēsturi. Lai gan mūsu komandas stiprā puse ir vēsture." Estere atklāja, ka līdz šim visinteresantākais bijis jautājums: "Cik sirdis ir astoņķajim?" Izrādījās, ka trīs.

Rugāju vidusskolas komandas dalībniece Elvita Rizena atzina, ka jautājumi nav pārāk sarežģīti, tomēr priekšzināšanām jābūt: "Mums veicas labi. Vismaz nebija jādomā vienai. Kaut ko zināju es, kaut ko – komandas biedri." Elvita pastāstīja, ka komandā piedalījās četras draudzenes – klases spožākie prāti, kuras nereti pārstāv skolu dažādās aktivitātēs.

Foto - A.Kirsanovs

Spēle eruditākajiem. Katrā no piecām komandām piedalījās četri dalībnieki, kuru uzdevums bija kopīgiem spēkiem rast atbildes uz āķīgiem jautājumiem.

Tomēr spēlei komanda īpaši negatavojās. "Palāvāmies uz savām zināšanām un veiks-mi," piebilda Elvita.

Edgars Leišavnieks no Balvu Valsts ģimnāzijas apgalvoja, ka viņam jautājumi ne-sagādā grūtības, jo uzskata sevi par pietiekami erudītu. Taču par visgrūtāko jautājumu kategoriju puvis atzina to, kas bija par Balvu novadu: "Mazāk zinu, jo neiesaistos pasāku-mos. Vairāk zinu to, ko máca skolā. Viss-pēcīgākais esmu vēsturē."

Kristers Babāns pārstāvēja Viļakas Valsts ģimnāzijas komandu, kas jau sākumā izvir-zījās vadībā. Viņš neslēpa, ka tas bija īsts komandas darbs. Viņš uzsvēra, ka par uzvaru cīnījās līdz galam. Palīdzēja arī nesenā pie-

redze, ko Kristers guvis 11.janvārī, piedaloties TV spēlē "Gudrs, vēl gudrāks". "Tur gāja vēl grūtāk, jo jautājumi bija tādi, kurus dzirdēju pirmo reizi dzīvē. Gandrīz tiku spēles otrajā kārtā, bet pietiekami ātri nenospiedu pogu, kaut gan atbildi uz jautājumu zināju," pastāstīja jaunietis. Lai gan bija nedaudz sarūtināts, Kristers apņēmies vēlreiz piedalīties spēlē "Gudrs, vēl gudrāks".

Noslēgumā spēles uzvarētāji saņēma sponsoru "Ziemeļlatgales partnerība" un uzņēmumu "Bolt" un "Amati print" sarūpētās dāvanas, bet katrs uzvarētājas komandas dalībnieks savā īpašumā ieguva kreklīnu ar uzrakstu "Es esmu gudrāks par "Dinamītu"".

Burciņu parāde Baltinavā

Veidos vietējo saimnieču recepšu grāmatu

Ingrīda Zinkovska

24.marta pēcpusdienā Baltinavas saimnieces pulciņa ziemas krājumu degustēšanas pasākums "Garšīgs, vēl garšīgāks", ko organizēja Baltinavas kultūras nams sadarbībā ar pagasta pārvaldi, bibliotēku un novadnieku, grāmatas "Uobeļova" autoru Aleksandru Kašu.

Kultūras nams mazajā zālē uz galdiem rindojās desmitiem lielāku un mazāku burciņu ar kompotiem, ievārijumiem, salātiem, marinētiem gurķiņiem, pupiņām, tomātiem, pat ķiplokiem, ko saimnieces cel galda gan ikdienā, gan svētku reizē. Visas tās bija atnesušas Baltinavas pagasta iedzīvotājas, kuras stāda, audzē, novāc ražu un meklē aizvien jaunas receptes, kā izaudzēto saglabāt ilgāk.

"Ja pagrabā ir ļoti daudz dažādu burciņu, katrai saimniecei tas rada ne vien lepnuma, bet arī drošības sajūtu, ka saime būs paēdusi, ka pietiks gan bērniem, kas mācās tālumā, gan tiem, kas tuvumā, ka, ejot ciemos, kādu burciņu varēs aiznest un uzdāvināt draudzenei, kaimiņienei vai paziņai," uzrunājot klātesošos, uzsvēra Baltinavas kultūras nams vadītāja Lidija Ločmele. Šo pasākumu bija plānots rīkot rudens pusē, kad saimnieces izaudzēto ražu sāk pildīt burkās, bet radās kāds cilvēks, kas to pārcēla uz pavasari. Kurš tas bija, mazliet vēlāk.

Pagasta pārvaldes vadītāja Sarmīte Tabore norādīja, ka drošības sajūtu rada arī tas, ka produkcija nāk no pašu dārza, ka tā ir ekoloģiski tīra. Viņa priečājās, ka Baltinavā ir tik daudz prasmīgu saimnieču, bet garša, gatavojot pēc vienām un tām pašām receptēm, katrai saimniecei būs cita. "Rakstnieces Zentas Mauriņas vārdiem runājot, "lieli un labi darbi saliedē sabiedrību". Ir prieks, ka, organizējot šo pasākumu, izdevies saliedēt gan pagasta pārvaldi, gan bibliotēku, gan kultūras namu, gan saimniecēs. Ir doma apkopot receptes un uzrakstīt Baltinavas saimnieču konservējumu receptu grāmatu. Ceru, ka šis pasākums nebeigšies šodien, bet turpināsies nākamgad un aiznākamgad," secināja S.Tabore, norādot uz cilvēku, kurš bija šī pasākuma idejas autors, proti, rīkot to šeit un tagad.

Turpinot S.Tabores iesākto, novadnieks Aleksandrs Kašs atklāja, ka ideja rīkot šo pasākumu pavasarī bijusi ar tālejošu domu – paskatīties, kā konservētais saglabājies un garšo pavasarī. "Taču galvenais, lai būtu izejvielas konservēšanai. Bet pats galvenais, lai būtu gribasspēks! Nevis sēdēt uz dīvāna pie televizora vai datora, bet paņemt lāpstu vai kapli un iziet dārzā. Visi var būt dalībnieki šādā pasākumā, jo Baltinavā katram ir kāds zemes pleķītis," secināja novadnieks.

Kopskaitā 18 Baltinavas saimnieces degustēšanai bija atnesešas 61 dažādu konservējumu burciņu, visvairāk Alda Meščanova, Valentīna Daukste un Indra Ločmele. Pagasta pārvalde un kultūras nams visām saimniecēm pasniedza sarūpētās balviņas – dažādu sēklu paciņas – un "Paldies" rakstus. Tos saņēma: Marija Skaba, Anita Daukste, Alda Meščanova, Valentīna Ločmele, Antoņīna Krakope, Valentīna Daukste, Daina Zvejsalniece, Zigrīda Bordāne, Valentīna Kaša, Indra Ločmele, Rudite Laganovska, Velta Ločmele, Inese Ozoliņa, Ināra Bubnova, Anita Kaša, Aija Keiša, Antra Keiša, Ingrīda Bleidele. Izvērtējot burciņu saturu, par garšīgāko vērtētāji atzina Aldas Meščanova ābolu biezeni bez cukura, kas cukura dārdzības laikos turklāt ļauj ekonomēt; Indras Ločmeles gurķu mērci; Anitas Daukstes salātus ar sēnēm, kas daudziem lika vēlēties, – kaut šogad būtu sēņu gads. Ingrīda Bleidele šajā sakarībā dalījās atmiņās par savu draudzeni un viņas mamma, no kurām viņa aizguvusi marinētu baraviciņu recepti. Draudzenes sen vairs nav, arī viņas mamma, bet viņu marinēto baraviciņu recepte saglabājusies un tiek likta lietā. Tā arī veidojas dzimtu receptes.

Dāvina sēklas. Pagasta pārvalde un Kultūras nams saimniecēm dāvināja sēklu paciņas.

Pilni galdi. Lai visu nogaršotu, vērtētājiem un vienkārši konservējumu baudītājiem nācās krietni nopūlēties.

Foto - A.Kirsanovs

* Sākums 1.lpp.

Jāzina savas valsts vēsture. Zemessardzes 31. Kājnieku bataljona virsseržants Aleksejs Solovjovs un zemes sardzes veterāns majors Roberts Gavars, nolieket ziedus pie pieminekļa Abrenes apriņķa komunistiskā režīma represētajiem iedzīvotājiem, uzsvēra, ka bērniem un jaunatnei jāmācās vēsture. "Jāzina no A līdz Z par brīvvalsts laiku un represijām. Varbūt par Ēģiptes kapenēm var zināt nedaudz mazāk, bet savas valsts vēsture obligāti jāpārzina," uzskata R.Gavars. Tāpat viņš ir pārliecināts, ka patriotisma pamatu pamats ir ģimene un skola. Lūgts atklāt, kas viņu mudina rādīt piemēru, majora kungs atzina, ka tas ir likumsakarīgi, jo būts gan barikādēs, gan Tautas frontē. A.Solovjovs nešaubās, ka ir nepieciešama obligātā dienesta atjaunošana: "Balass ir bruņotie spēki, bet neiztikt arī bez sabiedrības atbalsta. Kādam jābūt labam kareivim? Pašaizlīdzīgam, uzticamam, drosmīgam, kā arī jāciena līdzcilvēki."

Pienākums. Balvenietis Tālis Korlašs ir pārliecināts, ka viņa pienākums ir pieminēt cilvēkus, kuri cīnījās par valsts neatkarību.

Jāsāk ar bērniem. Mūzikis Arnis Graps, kuru esam raduši redzēt ar saksofonu rokās, piemiņas pasākumā Balvos pārsteidza arī ar dziedāšanas prasmi. Viņš uzskata, ka vecākiem jārāda piemērs bērniem, kopā apmeklējot patriotiskus pasākumus: "Arī manā dārziņā jāmet akmens, ka savam dēlam par maz esmu stāstījis par baigiem notikumiem, kaut gan arī manu krustītu izsūtīja uz Sibīriju. Tas noteikti būs jāizdara."

Priece bērni. Kubulu pirmsskolas izglītības iestādes "leviņa" audzēkni (foto) un Stacijas pamatskolas skolēni bija sagatavojuši īpašu un vēstures faktiem bagātu uzstāšanos. Jāpiebilst, ka uzstājās arī Kubulu kultūras nama senioru dziesmu ansamblis "Vakarblāzma".

Pats jaunākais... Induli Sirmo uz Sibīriju izsūtīja 10 mēnešu vecumā. "Bija auksts pavasarīs, nekādu pamperu tolaik jau nebija. Visvairāk sirds sāp par to, ka tagad tautieši atstāj Latviju. No tiem, kurus izsūtīja, 99% atgriezās dzimtenē. Viņi rāvās uz dzimteni, bet tie, kas tagad brīvpārtīgi aizbrauc projām, visticamāk, nekad neatgriezīsies. Tas sāp! Acīmredzot vainīga arī valdība."

Kāda būs nākotne mūsu bērniem? Balvu luterānu draudzes prāvests Mārtiņš Vaickovskis mudināja domāt gan par notikumiem pagātnē, gan arī par šodienu: "Mums jādomā par to, kāda būs nākotne mūsu bērniem. Mums jābūt stipriem un taisnīgiem pret vēsturi, pret notikumiem un pret šādām ļaunām ideoloģijām, kas, baznīcas valodā runājot, dēmoniskā veidā nes tik daudz ciešanu, sāpju un nāves. Jādomā, kā es varu kļūt tīrāks, kā es varu kļūt šķistāks, kā es varu nest gaismu?"

Rindas paliek mazākas. Ludvigs un Biruta Baranovski secina, ka represēto paliek arvien mazāk, tāpēc viņu pienākums ir atgādināt par vēstures likločiem. "Par to ir jāstāsta un jāstāsta," uzsvēra Ludis. "Lai virs mums ir tikai mierīgas debesis," piebilda Biruta.

Ir jāaizturbēpa. Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs atgādināja, ka 25.marts kristīgā pasaulē ir Kunga pasludināšanas svētki: "Mūsu vectēvi un vecmammas stāstīja, ka pirms 74 gadiem pat putni apstājās un aizrāva elpu – ko Dievmāte atbildēs? Arī šajās dienās mums ir jāaizturbēpa un jāpādomā, – ko es esmu gatavs darīt savas tautas labā? Kā mums būt vienoti, lai mēs varētu aizstāvēt savu brīvību?"

Ir divi ceļi. Balvu katoļu draudzes prāvests Guntis Brūvers atgādināja, ka mēs esam liecinieki ļoti netaisnīgai vēsturei: "Mums ir divi ceļi, kā mēs šos notikumus uzveram. Pirmais – raisīt sevī naidu. Otrs ir piedošanas ceļš. Liekas, ka vieglāks vai pareizāks ir pirmais ceļš. Tātad, ja mums to izdarīja, tad tāpat arī jāatbild. Tomēr tas nav risinājums. Arī Jēzus uz to norāda. Drīz būs Lieldienas, kad apdomāsim Jēzus ciešanas. Kad pie Viņa atnāca karavīri, Pēteris vilka zobenu ārā. Jēzus teica: "Liec atpakaļ." No spēka pozīcijām nekas labs nesanāk. Kur tieksimies pēc Dieva piemēra, tur arī Dievs palīdzēs."

Aktuāli

Vīļakas posteņim jauns auto

Turpinot papildināt specializēto transportlīdzekļu klāstu ar jaunām automašīnām, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona pārvalde pagājušā gada beigās un šogad saņemusi četras jaunas ugunsdzēsības autocisternas.

Viens specializētais transportlīdzeklis "Scania" izvietots Daugavpils 3.dajā, bet Ilūkstes, Līvānu posteņos un pavisam nesen arī Vīļakas posteņi ieripoja trīs jaunas "Mercedes-Benz Unimog" autocisternas (katrā struktūrvienībā pa vienai šādai automašīnai – attēla priekšplānā). VUGD Prevencijas un sabiedrības informēšanas nodalas vecākā inspektore Vidzemes reģionā SANDRA VĒJIŅA informē, ka autocisternas ipaši piemērotas, lai dotos uz notikumiem ārpus pilsētām, kur ceļi nav tik viegli izbraucami. "Jau notikušas personāla apmācības un jaunie transportlīdzekļi arī devušies uz izsaukumiem. Automašīnas ir pilnībā aprikojas ar modernākajām glābšanas un dzēšanas ierīcēm un pielāgotas VUGD vajadzībām. Plānots, ka Latgales reģiona pārvaldes struktūrvienības šogad saņems vēl četrus specializētos transportlīdzekļus," stāsta S.Vējiņa.

VUGD pārstāvē S.Vējiņa piebilst, ka Saeimā apstiprinātajā 2023.gada valsts budžetā iekļauts papildus finansējums VUGD speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu iegādei, kas ļaus iegādāties līdz šim lielāko skaitu jaunu transportlīdzekļu un jauno tehniku izvietot visos depo. "Taču svarīgi, lai šis finansējums tehnikas uzturēšanai un atjaunošanai būtu regulārs un sistēmātisks," uzsver S.Vējiņa.

Tikmēr jau iepriekš esam rakstījuši un to uzsvēris arī VUGD, ka tā autoparks ir ļoti novecojis. "Šobrīd lielākā problēma dienestā ir nepietiekamais autocisternu skaits. Turklat 40% no autocisternām ekspluatācijā ir vairāk nekā divdesmit gadus, kaut gan normatīvos noteiktais lietderīgas lietošanas laiks kravas automobilijem ir desmit gadi. Tas nozīmē, ka biežāk jāveic remonti, turklāt VUGD rīcībā joprojām ir arī padomju laika tehnika, kuras degvielas patēriņš, salīdzinājumā ar jaunu, mūsdienu prasībām atbilstošu ugunsdzēsības un glābšanas automobili (aprikoju ar dizeļdzinēju), ir lielāks. Papildus iepriekšminētajam, piemēram, "ZIL" markas

Foto - no personīgā arhīva

Ātrāk un kvalitatīvāk. "Vīļakas posteņa darbinieku kolektīvs ir gandarīts, ka tagad, saņemot savā rīcībā jauno specializēto transportlīdzekli, paveikt nepieciešamos darbus notikuma vietā un sniegt palīdzību iedzīvotājiem varēs ātrāk un kvalitatīvāk," sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" atzina Vīļakas posteņa komandieris RAIVIS BONDARS.

automobiļu nodalijumos to gabarītu dēļ nevar izvietot mūsdienu glābšanas instrumentus, kas ipaši vajadzīgi, veicot glābšanas darbus pēc ceļu satiksmes negadījumiem," tā pagājušajā gadā ziņoja VUGD.

Re, kā!

Iedzīvotāji jautā...

Laikraksta "Vaduguns" redakcija regulāri saņem dažādus lasītāju jautājumus – gan par ļoti nopietnām tēmām, gan tādus, kuros netrūkst ironijas un jebkuru citu tamliedzīgu emociju. Tādēļ jau iepriekš aicinām ar sapratni izturēties pret ikvienu

lasītāju jautājumu, tostarp tajos ietvertajiem spilgtajiem izteiksmes līdzekļiem un salīdzinājumiem!

"Pīpētava vai milētava?"

"Mans jautājums ir iss. Kam domāta attēlā redzamā nojume pie Balvu Valsts ģimnāzijas? Tā ir pīpētava vai milētava?" pagājušajā piektdienā redakcijai iesūtītajā vēstulē ar ironiju jautā kāda balveniete.

Jāteic, būvēt pīpētavas pie skolas ēkas būtu ļoti slikts risinājums, kā veicināt jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējas. Turklat vai tad mūsu skolēni smēķē? Milētava? Lai arī kas ar to būtu domāts, šķiet, šajā pasaule nav nekā skaistāka par divu cilvēku romantiskām attiecībām, kas pārītāk skaistā mīlestībā... Tomēr izglītības iestādēs primārais ir iegūt zināšanas, un nekas cits. Bet tiešām, – kādiem mērķiem šī nojume domāta?

Balvu Valsts ģimnāzijas direktore KRISTĪNE LELE skaidro, ka tā ir āra klase, kur, esot piemērotiem laika apstākļiem, var organizēt mācības: "Atbilstoši jaunajai kompetenču izglītībai, skolēniem vairāk laika jāpavada ārpus telpām un jābūt dabā, tāpēc kā viens no risinājumiem ir āra klašu nodrošināšana. Turklat ir izglītības iestādes, pie kurām āra klases tika uzbrūvētas jau krietni pirms kompetenču izglītības ieviešanas."

Jautāsiet, kas ir kompetenču izglītība? Izglītības un zinātnes ministrija skaidro, ka mūsdienu jauniešiem jāiemācās dzīvot pasaule, kas nepārtraukti piedāvā jaunus izaicinājumus, liekot pielāgoties mainīgajām ekonomikas prasībām un sociālajiem apstākļiem visa mūža garumā. Līdz ar to arī izglītības sistēma jāveido elastīgāka un spējīga ātri reagēt uz mainīgajiem apstākļiem un nemot vērā katru cilvēku vajadzības un iespējas. Kompetenču pīejas īstenošanas mērķis ir veicināt profesionālās izglītības pievilcību, palielināt profesionālo kvalifikāciju ieguvušo skaitu un samazināt to jauniešu skaitu, kas priekšlaicīgi pārtrauc mācības. Izglītības procesā nereti problēma ir arī tā, ka skolēni daudz laika pavada skolas solā, mācoties iegaumēt zināšanas, kuras viņi pietiekami neizprot un rezultātā arī nespēj izmantot savā darbībā. Līdz ar to kompetenču izglītība nozīmē arī tādu pīeju mācībām, kurā apgūstamais saturs balstās ne tikai uz zināšanu iegaumēšanu, bet arī uz prasmēm tās reāli pielietot dzīvē.

Foto - no personīgā arhīva

Par jumtu Vidzemes ielā

Tikmēr kāda cita balveniete pīfiksējusi un sociālajā tīklā "Facebook" publicējusi ko tādu, kas vismaz daļai iedzīvotāju neziņā liek noraustīt plecus. Kā redzams attēlā, daudzdzīvokļu mājai Vidzemes ielā 22 Balvos notiņts nevis pilnīgi viss jumts, bet tikai daļa – mājas vidū. "Var redzēt, ka jumts iztīrīts tikai tur, kur dzīvo mājas vecākais. Tā mums diemžēl notiek," secina balveniete.

Kāpēc tā? Mājas vecākais IGORS BAIKOVS skaidro: "Tas ir tādēļ, jo šo mājas jumta daļu tīrīja tie iedzīvotāji, kuriem šajā mājas posmā atrodas dzīvokļi, un, kas svarīgi, to darīja paši saviem spēkiem. Tāpēc saprotams, ka nevarējām iztīrīt pilnīgi visu jumtu, jo tas jau ir arī fiziski grūts darbs. Jumtu tīrījām divatā, paši savām rokām, darbs bija diezgan bistams, arī sūnu uz jumta bija ļoti daudz. Citādāk būtu, ja izmantotu ārpakalpojumu un darbiem piesaistītu pašvaldības aģentūru "SAN-TEX". Tad tiktu notiņts viss jumts, bet mūs informēja, ka tas arī attiecīgi izmaksātu. Turklat esmu bijis praktiski pie katra mājas iedzīvotāja, un iepriekš man neviens par visu šo jumta jumus neuzdeva. Tāpat jāpiebilst, ka sūnu dēļ bija piesārņotas mājas noteckaurules. Šī problēma tika atrisināta. Atbrauca darbinieki ar pacēlāju, kuri noteckaurules iztīrīja. Kas attiecas uz jumtu, tas ir arī ļoti sliktā tehniskā stāvoklī un ir jāmaina. Aicinu tomēr iedzīvotājus būt saprotōšus."

Foto – no "Facebook" lietotājas profila

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Īsumā

ievieš jaunas patērētāju tiesības

24.martā Eiropas Komisija pieņema jaunu priekšlikumu par kopīgiem ES noteikumiem preču remonta veicināšanai, kas ļaus patērētājiem ietaupit un tiekties uz Eiropas zājā kursa mērķiem, tostarp samazinot atkritumu daudzumu. Pēdējās desmitgadēs priekšroka bieži ir tikusi dota bojāt sadzīves preču nomaiņai, nevis remontam, un patērētājiem nav bijis pietiekama stimula labot savas preces pēc garantijas termiņa beigām. Šis priekšlikums ļaus patērētājiem lietas vienkāršāk un izdevīgāk salabot, nevis aizstāt tās ar jaunām. Turklat lielāks pieprasījums palīdzēs attīstīties remonta uzņēmumiem, vienlaikus stimulējot ražotājus un pārdevējus izstrādāt ilgtspējīgākus uzņēmējdarbības modeļus.

Iesniegtais priekšlikums nodrošinās, ka vairāk preču tiek remontētas juridiskās garantijas periodā un ka patērētājiem ir iespējas vienkāršāk un lētāk salabot tehniski remontējamas preces (piemēram, putekļsūcējus vai drīzumā – planšētdatorus un viedtālruņus) pēc garantijas termiņa beigām vai kad prece vairs nedarbojas nolietojuma dēļ. Ar šo priekšlikumu patērētājiem tiks ieviestas jaunas "tiesības uz remontu" gan juridiskās garantijas periodā, gan pēc tās termiņa beigām. Juridiskās garantijas periodā pārdevējiem būs jāpiedāvā remonts, izņemot gadījumus, kad tas ir dārgāks nekā nomaiņa.

Pēc garantijas termiņa beigām patērētājiem būs pieejams jauns tiesību un rīku kopums, kas labošanu padarīs vienkāršu un izdevīgu:

➤ patērētāju tiesības pieprasīt ražotājiem salabot preces, kas, saskaņā ar ES tiesību aktiem, ir tehniski remontējamas, piemēram, veļas mazgājamo mašīnu vai televizoru. Tā tiks nodrošināts, ka patērētājiem vienmēr būs, pie kā vērsties, ja viņi gribēs salabot savas preces, kā arī ražotāji tiks mudināti izstrādāt ilgtspējīgākus uzņēmējdarbības modeļus;

➤ ražotāju pienākums informēt patērētājus par to, kādas preces ražotājiem ir pienākums remontēt;

➤ remonta pakalpojumu meklēšanas platforma internetā, kur patērētāji varēs atrast remontētājus un atjaunotu preču pārdevējus netālu no savas dzīvesvietas. Šī platforma ļaus veikt meklēšanu pēc atrašanās vietas un kvalitātes standartiem, palīdzot patērētājiem atrast pievilcīgus piedāvājumus un ceļot remontētāju atpazistamību;

➤ Eiropas remonta informācijas veidlapa, ko patērētāji varēs pieprasīt jebkuram remontētājam, nodrošinās remonta nosacījumu un cenas saprotamību un atvieglos patērētājiem remonta piedāvājumu salīdzināšanu;

➤ tiks izstrādāts Eiropas kvalitātes standarts remonta pakalpojumiem, lai palīdzētu patērētājiem atrast remontētājus, kuri apņemas nodrošināt augstāku kvalitāti. Šis "vienkāršas remontēšanas" standarts būs pieejams visiem remontētājiem visā ES, kuri ir ar mieru uzņemties ievērot minimālos kvalitātes standartus, piemēram, attiecībā uz produktu izturību vai pieejamību.

Pieaug tautības ieraksta maiņas gadījumi

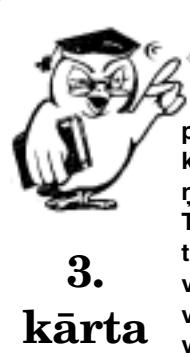
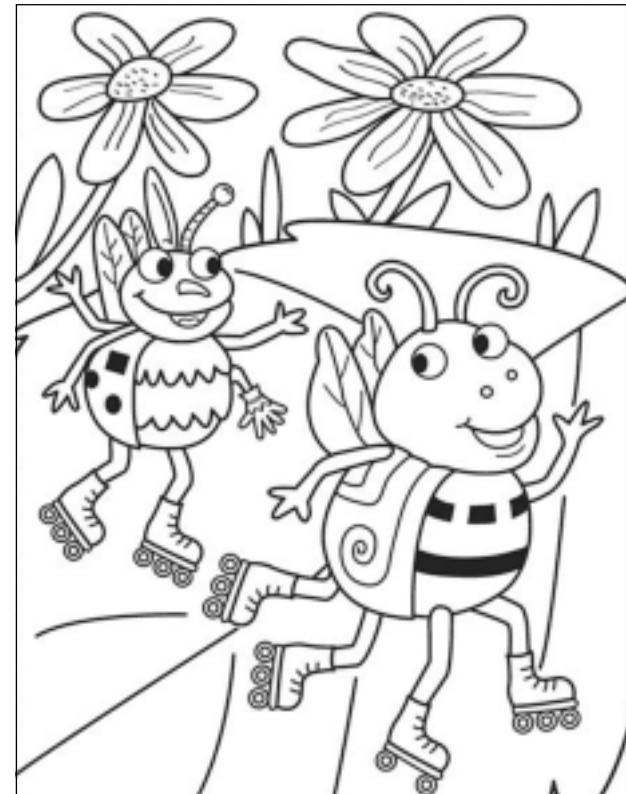
Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departaments informē, ka 2022.gadā tautības ierakstu maiņa tikusi veikta 125 cilvēkiem, kas ir piecas reizes vairāk nekā 2021.gadā, kad tautības ieraksta maiņa tika veikta vien 20 cilvēkiem. Visvairāk personas atteikušās no krievu tautības ieraksta, mainot to uz tautības ierakstu, kas ir citām personām dzimtā. Visvairāk personas mainījušas tautības ierakstu uz "latvietis" vai "latviete". 2022.gadā palielinājies arī vārdu, uzvārdu mainījošo personu skaits – Dzimtsarakstu departaments pieņēmis 1977 lēmumus par atļauju vārda vai uzvārda maiņai (2021.gadā – 1561). Lielākā daļa personu vēlējušās mainīt uzvārdu (aptuveni 1700 personas). Vārda maiņu 2022.gadā personas visbiežāk vēlējušās veikt, kā iemeslu norādot, ka vārds apgrūtina personas iekļaušanos sabiedrībā. Savukārt uzvārdu visbiežāk personas mainījušas, lai atgūtu savu dzimtā vai pirmslaulības uzvārdu, iegūtu savas dzimtas uzvārdu tiešā augšupējā linijā vai iegūtu, vai pievienotu savu laulātā uzvārdu. Vienlaikus 2022.gadā palielinājies noslēgto laulību skaits – 12 110 (2021.gadā – 10 824), kas visbiežāk reģistrētas Rīgā, Jelgavā, Liepājā un Daugavpilī.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 10.aprīlim.

3. kārta

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 26 pareizas atbildes. Konkursa "Vēriņā acs" 2.kārtā veiksme uzsmaidīja GATIM BERĶIM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas lauzišanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemt pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielicet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 10. aprīlim.

9	7		5		6	
		6			2	4
		2		8		
3				5	6	4
7	5	4	8	2	3	1
1	6	8	4			7
			1		4	
8		6		7		
	9		2		8	5

Pareizas atbildes iesūtīja: V.Mancevičs, P.Ločmele, E.Barkāne, M.Pretice, I.Dzergača, J.Baranova, A.Ruduks, M.Blieve, L.Krilova, Z.Pulča, M.Reibāne (Balvi), M.Keiša (Upīte), A.Mičule (Tilža), V.Ločmele (Lazdukalns), S.Kobzeva (Naudaskalns), I.Homko (Medņeva), V.Krēmere (Susāju pagasts), A.Jugane (Vectilža), B.Sopule (Vīksna), A.Zeltiņš (Bērzkalnes pagasts), J.Urtāns (Riga), Z.Sulce (Liepāja).

2.kārtā veiksme uzsmaidīja SAMANTAI KOBZEVAI no Naudaskalna. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Gaidām vokālo ansambļu skates rezultātus. Iesūtīja Anna Leišavniece no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Izsoles

Balvu novada pašvaldība mutiskā izsolē ar augšupejošu soli izsola nomas tiesības uz zemes vienībām:

Balvu pagastā ar kadastra apzīmējumu 3846 005 0450, 0,8 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 89,50 gadā bez PVN.

Balvu pagastā ar kadastra apzīmējumu 3846 005 0684, 1,80 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 212 gadā bez PVN.

Balvu pagastā ar kadastra apzīmējumu 3846 005 0596, 1,01 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 111,50 gadā bez PVN.

Tilžas pagastā ar kadastra apzīmējumu 3886 006 0131, 1,6454 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 113 gadā bez PVN.

Mednevas pagastā ar kadastra apzīmējumu 3870 002 0365, 0,65 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 54 gadā bez PVN.

Mednevas pagastā ar kadastra apzīmējumu 3870 002 0369, 0,6 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 48 gadā bez PVN.

Mednevas pagastā ar kadastra apzīmējumu 3870 004 0117, 1,0 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 80 gadā bez PVN.

Briežuciema pagastā ar kadastra apzīmējumu 3852 005 0121, 5,28 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 480 gadā bez PVN.

Vecumu pagastā ar kadastra apzīmējumu 3892 001 0330, 4,9 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 431 gadā bez PVN.

Vecumu pagastā ar kadastra apzīmējumu 3892 001 0309, 5,6910 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 501 gadā bez PVN.

Vecumu pagastā ar kadastra apzīmējumu 3892 001 0329, 1,82 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 143 gadā bez PVN.

Rugāju pagastā ar kadastra apzīmējumu 3874 017 0017, 4,8349 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 559 gadā bez PVN.

Lazdulejas pagastā ar kadastra apzīmējumu 3866 004 0278, 0,58 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 63 gadā bez PVN.

Zemes vienību galvenais lietošanas mērķis – zeme, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (0101).

Balvu pagastā ar kadastra apzīmējumu 3846 005 0145, 0,16 ha platībā, nosacītā nomas maksa – EUR 28 gadā bez PVN. Zemes vienības galvenais lietošanas mērķis – individuālo dzīvojamo māju apbūve (0601).

Zemes nomas līguma termiņš tiek noteikts saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķēršanas novēršanas likumā noteikto, kas nedrīkst būt ilgāks par 30 (trīsdesmit) gadiem.

Pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Balvu novada pašvaldībā, Bērzpils ielā 1A, Balvos, darba dienās līdz **2023.gada 12.aprīla plkst. 16.00**. Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv. Izsoles notiks Bērzpils ielā 1A, Balvos, 3.stāva sežu zālē, **2023.gada 14.aprīli**.

Balvu novada pašvaldība izsludina atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nomas tiesības uz nedzīvojamām telpām Stacijas ielā 19, Balvos, Balvu novadā, 30,16 m² kopplatībā:

- telpu Nr.4, ar kadastra apzīmējumu 3801 001 0394 001 004, 1,65 m² platībā;
- telpu Nr.5, ar kadastra apzīmējumu 3801 001 0394 001 005, 25,4 m² platībā;
- telpu Nr.6, ar kadastra apzīmējumu 3801 001 0394 001 006, 3,11 m² platībā;

Telpas tiek izsolītas komercdarbības vajadzībām ar nomas termiņu līdz 30 (trīsdesmit) gadiem. Nosacītā nomas maksa – EUR 27,45 (divdesmit septiņi eiro 45 centi) par telpām mēnesi bez PVN.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv. Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Balvu novada pašvaldībā līdz 2023.gada 3.aprīla plkst. 16.00 Balvos, Bērzpils ielā 1A.

Visiem pretendentiem līdz 2023.gada 3.aprīla plkst. 16.00 jāiemaksā reģistrācijas maksa EUR 5 (pieci eiro), Balvu novada pašvaldības, reģ. Nr. 90009115622, bankas kontā: AS "Citadele banka", konts: LV 05PARX0012592970001.

Izsole notiks Bērzpils ielā 1A, Balvos, 3.stāva sežu zālē, 2023.gada 5.aprīli plkst. 10.35.

Balvu novada pašvaldība pārdod atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu "Verpuleva 502A", Balvu pagastā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3846 005 0312, kas sastāv no vienas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3846 005 0312, 0,0719 ha platībā. Izsoles sākumcena – EUR 630 (seši simti trīsdesmit eiro). Izsoles solis – EUR 50 (piecdesmit eiro).

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv.

Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Balvu novada pašvaldībā ne vēlāk kā līdz 2023.gada 28.aprīļa plkst. 16.00 Balvos, Bērzpils ielā 1A.

Visiem pretendentiem līdz 2023.gada 28.aprīļa plkst. 16.00 jāiemaksā drošības nauda 10% apmērā no nosacītās sākuma cenas, t.i., EUR 63 (sešdesmit trīs eiro) un reģistrācijas maksa EUR 5 (pieci eiro) Balvu novada pašvaldības, reģ. Nr. 90009115622, bankas kontā: AS "Citadele banka", konts: LV 05PARX0012592970001.

Izsole notiks Bērzpils ielā 1A, Balvos, 3.stāva sežu zālē, 2023.gada 3.maijā plkst. 10.00.

Balvu novada pašvaldība pārdod atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu "Stūriši", Balvu pagastsā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3846 005 0830, kas sastāv no vienas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3846 005 0829, 0,94 ha platībā. Izsoles sākumcena – EUR 2100 (divi tūkstoši simts eiro). Izsoles solis – EUR 50 (piecdesmit eiro).

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv.

Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Balvu novada pašvaldībā ne vēlāk kā līdz 2023.gada 28.aprīļa plkst. 16.00 Balvos, Bērzpils ielā 1A.

Visiem pretendentiem līdz 2023.gada 28.aprīļa plkst. 16.00 jāiemaksā drošības nauda 10% apmērā no nosacītās sākuma cenas, t.i., EUR 210 (divi simti desmit eiro) un reģistrācijas maksa EUR 5 (pieci eiro) Balvu novada pašvaldības, reģ. Nr. 90009115622, bankas kontā: AS "Citadele banka", konts: LV 05PARX0012592970001.

Izsole notiks Bērzpils ielā 1A, Balvos, 3.stāva sežu zālē, 2023.gada 3.maijā plkst. 10.20.

Apsveikums

Tavas dzīves rožu dārzā deviņdesmit gadi
zied,
Nemanot tie mūža dienām pieskaras un projām iet.
Nežēlo, kas iet, lai aiziet, gaidi tos, kas tālāk nāks,
Priečājies, ka jauni ziedi Tavā dzīves dārzā plauks.
Sveicam **Fetiniju Rasčoskinu**
dzīves lielajā jubilejā!
Ar vislabākiem novēlējumiem – Ločmeļi Semenovā

Pārdod

Z/S "Kotīni" pārdod
SERTIFICĒTU graudaugu un
pākšaugu vasarāju sēklu (*pupas, zirņi, mieži, kvieši, auzas, griķi*).
Kontakti sēklas pasūtīšanai –
27877545.

Savukārt pārtikas un lopbarības
produktu pasūtīšanai lūdzam
sazināties – 26422231.
WWW.KOTINI.LV

Z/S "GRĀČULI" pārdod jaunputnus,
dējējvistas. Pieteikumi
pa tālr. 29186065.

Sestdien, 1.aprīli, Balvu tirgū pārdos
kartupeļus: 'Vineta', 'Solist', 'Gala',
'Bellefleur'. Burkānus, sīpolus,
bietes. Var pasūtīt. Tālr. 29926245.

Kartupeļu sēkla. Tālr. 26451181.

Skaldīta malka.
Cena 45 EUR/berkubā.
Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem.
Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod labu, skaldītu malku.
Ātra piegāde.
Tālr. 26425960.

Pārdod malku – 40 EUR/berkubā,
sausa – 55 EUR/berkubā.
Tālr. 26550272.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033.**

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspārtrade.lv

SIA "RENEM"
iepērk
jaunlops, liellopus,
aitas, piena teliņus.
Augstas cenas. Visa veida
apmaksā.
Informācija pa tālr.
29485520, 26447663.

Pērk izcirstus mežus
(3000 EUR/ha),
lauksaimniecības zemi,
cirsmas. Tālr. **28282021.**

Pērk visa veida mežus,
apaugumus, cirsmas.
Tālr. **25752944, 27270205.**

Pērk mežu, lauksaimniecības zemi.
Tālr. **29386009.**

Dažādi

Vēlas nomāt lauksaimniecības zemi
vai iegādāties.
Tālr. **28772537.**

PIEDĀVĀ DARBU AUGĻU
PĀRSTRĀDES CEHĀ Kubulos.
Alga no 620 eiro uz rokas.
Tālr. **26525673.**

Nelielai saimniecībai vajadzīgs
PALĪGS. Tālr. **26569353.**

Pārliecinies, vai abonēji

aduguni
turpmākajiem
mēnešiem!

Atvadu vārdi

LILJA BAUNE

(04.04.1932. – 23.03.2023.)

Drošs nu ir mans gājums
Starp "nebūt" un "būt",
Starp "ir" un starp "nav".
(O.Ulmanis)

Nesagaidot savu 91.pavasari, no mums atvadijusies ilggadēja Balvu rajona Izglītības nodaļas vadītāja, bioloģijas, ģeogrāfijas skolotāja **LILJA BAUNE**.

L.Baune dzimusi 1932.gada 4.aprili Ludzas rajona Berģu ciemā. Skolas gaitas viņu aizved uz Balvu rajona Bērzpils vidusskolu, kuru viņa absolvē 1950.gadā. Tālāk Lilja turpina studijas Daugavpils Valsts skolotāju institūta Dabaszinātņu un ģeogrāfijas nodaļā.

Kā jaunā speciāliste 1952.gada 1.augustā L.Baune nonāk Viksnas 7-gadīgajā skolā, kurā mācā bioloģiju, ķīmiju un ģeogrāfiju.

1963.gada 1.augustā L.Baune kļūst par Balvu rajona Tautas izglītības nodaļas vadītāju. Viņas darba laikā sākas aktīva izglītības iestāžu celtniecība Balvu rajonā: top Kriščānu pamatskolu, Stacijas pamatskolas piebūve, Bērzpils vidusskolas internāts, Eglaines pamatskola, Balvu pilsētas bērnudārzi un vidusskola.

L.Baune bija tā, kura organizēja skolotāju kori Balvos un ilgus gadus patītājā dziedāja.

1990.gada 1.septembrī L.Baune izlemdi turpināt darbu kā skolotāja Balvu vakara (maiņu) vidusskolā un mācīt astronomiju.

Lilja milēja puķes, mežus un dzimto Bērzpili. Līdzcilvēkiem Lilja paliks atmiņā kā godīga, tieša, stingra, saprotīga, uzticama un izpalīdzīga kolēģe.

Vārdi, ko viņa teikusi, darbi, ko viņa ir veikusi, dvēsele, ko viņa sevi nesa, dzīvos daudzu Balvu rajona skolotāju un skolu direktoru sirdis un atmiņas.

Lai gaisš un viegls mūžības ceļš un Dieva miers viņai debesu valstībā!

Atvadīšanās no Lilijas Baunes 31.martā plkst.11.00 Rozu kapsētas kapličā Balvos. Zemes klēpi guldīs plkst. 13.00 Mastarīgas kapos.

BALVU NOVADA IZGLĪTĪBAS PARVALDE

LILJA BAUNE

(04.04.1932. – 23.03.2023.)

Drošs nu ir mans gājums
Starp "nebūt" un "būt",
Starp "ir" un starp "nav".
(O.Ulmanis)

Nesagaidot savu 91.pavasari, no mums atvadijusies ilggadēja Balvu rajona Izglītības nodaļas vadītāja, bioloģijas, ģeogrāfijas skolotāja **LILJA BAUNE**.

L.Baune dzimusi 1932.gada 4.aprili Ludzas rajona Berģu ciemā. Skolas gaitas viņu aizved uz Balvu rajona Bērzpils vidusskolu, kuru viņa absolvē 1950.gadā. Tālāk Lilja turpina studijas Daugavpils Valsts skolotāju institūta Dabaszinātņu un ģeogrāfijas nodaļā.

Kā jaunā speciāliste 1952.gada 1.augustā L.Baune nonāk Viksnas 7-gadīgajā skolā, kurā mācā bioloģiju, ķīmiju un ģeogrāfiju.

1963.gada 1.augustā L.Baune kļūst par Balvu rajona Tautas izglītības nodaļas vadītāju. Viņas darba laikā sākas aktīva izglītības iestāžu celtniecība Balvu rajonā: top Kriščānu pamatskolu, Stacijas pamatskolas piebūve, Bērzpils vidusskolas internāts, Eglaines pamatskola, Balvu pilsētas bērnudārzi un vidusskola.

L.Baune bija tā, kura organizēja skolotāju kori Balvos un ilgus gadus patītājā dziedāja.

1990.gada 1.septembrī L.Baune izlemdi turpināt darbu kā skolotāja Balvu vakara (maiņu) vidusskolā un mācīt astronomiju.

Lilja milēja puķes, mežus un dzimto Bērzpili. Līdzcilvēkiem Lilja paliks atmiņā kā godīga, tieša, stingra, saprotīga, uzticama un izpalīdzīga kolēģe.

Vārdi, ko viņa teikusi, darbi, ko viņa ir veikusi, dvēsele, ko viņa sevi nesa, dzīvos daudzu Balvu rajona skolotāju un skolu direktoru sirdis un atmiņas.

Lai gaisš un viegls mūžības ceļš un Dieva miers viņai debesu valstībā!

Atvadīšanās no Lilijas Baunes 31.martā plkst.11.00 Rozu kapsētas kapličā Balvos. Zemes klēpi guldīs plkst. 13.00 Mastarīgas kapos.

BALVU NOVADA IZGLĪTĪBAS PARVALDE

Cilvēka mūžs izskan kā dziesma,
Noriet kā saule vakarā.
Paliek tik kapsestā svecītes liesma,
Paliek tik sāpe asarā.

Klusa un patiesa līdzjūtība
tuviniekiem, kad mūžības ceļā
devusies **LILJA BAUNE**.

Bijušā 1.bērnudārza darbinieki:
Jevstafjeva, Daņilova, Bistrova,
Vasīļeva, Ščerbačenko, Bleile,
Žukovska, Keiša

No tevis sirdi palicis kas tāds,
Kam nenoziedēt dzīves zaļā kokā.
(K.Apškrūma)

Skumstam par kaimiņiem
LILIJAS BAUNES aiziešanu
Mūžībā. Līdzjūtība **tuviniekiem**.

Bērzpils ielas 14.mājas
2.iejas iedzīvotāji

Es visu atstāju jums –
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā šai dzīvē ar jums
Kā raibs dzipars vijies.

(V.Kokle-Livīja)

Mostas daba, un piesaulē jau
vizbulītes zied. Dzērves uz
spārniem nes pavasari... Skaisti un
loti skumji... Saules pielietājā ritā
klusi pa mūžības taku ir aizgājusi
spēcīgas harizmas personība,
inteliģenta un vieda sieviete, mūsu
ilggadēja kolēģe **LILJA BAUNE**.
Sirsniņā piemiņā noliecam galvas
viņas darbīgā mūža priekšā,
pateicamies par kopā pavadītajiem
gadiem un izsakām visām

līdzjūtību **tuviniekiem**.

Bijušie rajona izpildkomitejas
darbinieki: I.Nikuļina, S.Aleksejeva,
A.Ločmele, T.Smirnova,
G.Semjonova, T.Galenis,
J.Gusakova

Nokaisiet man celiņu
Smalkajām smiltīnām,
Uguntīnu dedziniet

Visās vaska svectēs.

Izsakām līdzjūtību **piederīgajiem**,
LILIU BAUNI mūžības ceļā
pavadot.

Balvu PII "Pilādzītis" kolektīvs

Tu, mīļā māt, nu projām aizej kļusi
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk,
Cik daudz no savas sirds tu
dāvajusi,
Kas mīlestību šo gan vārdos izteikt
var.

Klusa un patiesa līdzjūtība
Valerjanam Cibulim ar ģimeni,
pavadot **MĀMINU** mūžības ceļā.
Darba kolēgi

Pavasarīs baltus sniegpulksteņu
ziedus rāisa,
Tikai jūsu māmuliņa nu jau mūža
miegu gul.

Ajā, zemīt, viņu silti, silti,
Dziediet viņai dziesmu, debess
enēģēli.

Klusa un patiesa līdzjūtība visiem
ANTONĪNAS CIBULES
tuviniekiem, pavadot viņu Dieva
valstībā.
Māsica Zinaida Serdante ar ģimeni

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzives taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdī tuvs un dārgs.

(I.Lasmanis)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Veltai Gavrūšenkovai**, pavadot tuvu
cilvēku **ANTONĪNU CIBULI**
mūžībā.

Zīgrīda, Inta, Veronika, Ligita,
Terese, Larisa K., Lucija, Valija,
Iveta, Jekaterina, Veneranda,
Skaidrite, Larisa A.

Kaut pa vistālāko ceļu

Vienna aizgāji, māt,

Es vienmēr būšu tev līdzās,

Tu vienmēr būsi man klāt. (I.Rudene)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība

**Dzintra Pīpcānei ar ģimeni,
mīlo MĀMINU, SIEVĀSMĀTI,
VECĀMĀMINU** mūžības ceļā
pavadot.

Maija, Edgars

Sanem silti, Zemes māte,

Manu mīlu māmuliņu,

Ielic viegli savā klēpī

Sagurušo augumiņ'. (Latv.t.dz.)

Izsakām visāmāko līdzjūtību

**Tev, Dzintra, un Taviem
tuviniekiem, MĀMULIŅU** kapu
kalniņā pavadot.

Vienna pāsārtāko līdzjūtību
TDK "Piesīties", "Kaimītes" un
"Olūts"

Ilgu mūžu nodzivoji,
Daudz darbiņu padarīji,
Lai nu viegli Zemes māte
Apsedz smilšu paladziņu.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Dzintra**,

**Pīpcānei, māsai Inesei ar
ģimenēm**, pavadot mūžībā māmīnu,
vecmāmiņu **VELTU RIZIJI**.

Andris, Ēriks, Igors

Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst.
Miļas rokas ziedus noklās,
Un tev silti vienmēr būs. (A.Straube)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Dzintra**,

Inesei ar ģimenēm, māti **VELTU**
pavadot mūžības ceļā.

Otilija Brokāne

Man nogura dvēselīte,
Šai saulē dzīvojot.

Dod, Dieviņi, vieglu dusu

Baltā smilšu kalniņā.

Mūsu vissiltākie mierinājuma un
patieses līdzjūtības vārdi Jurim un
Jasminai, pavadot **VECĀMĀMINU**
kapu kalniņā.

BPVV 7.a klases audzēknī un
audzinātāja

No tevis tik daudz bij' ko gūt.
Tavas pēdas ir dzīlas, tās nepazūd,
Mums atmiņas vēl ilgi kopā būt...

Mūsu visāmāko līdzjūtību **Ivaram**,
māmuliņi **LUCIJU** kapu kalniņā
pavadot.

Ilze, Skaidrite, Ūbeļi, Loči, Strīki

Vairs manis neesot,
Ak, neticjet, es esmu
Ar jums, starp jums
Gan jūsu sirdīs, domās, atmiņās...

Izsakām dzīļu līdzjūtību **Leonidai**
Loginai, no **BRĀLA** uz mūžu
atvadoties.

Bijušās p/s "Medņeva" darbabiedri

Klusums,
tevis vairs nav,
tikai atmiņas,
kas aizkustina dvēselī,

vārdi, kas nepateikti, skan.

Dalot sāpju smeldzi, visāmāko
līdzjūtību **Leonidai Loginai**, mīlo
brāli **VILHELNU** mūžībā pavadot.

Inta D.

Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir paņemts un atdots it viess...

Mūsu līdzjūtības vārdi lai ir atbalsts
Leonidai Loginai, **BRĀLI** mūžībā
pavadot.

Toņa, Zina, Lilita

Nāks vasara, un ziedēs jauni ziedi,
Tik tu nekad vairs nebūsi ar mums.

(B.Saulītis)

Patiesa līdzjūtību **Tamārai**

Afanasjevai un tuviniekiem, brāli

pavadot.

Līdzjūtības

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,

Jo tavā takā skujas smagi krīt.

Cik grūti iedegt baltu sveci

Un ziedus klāt pār